Nr. 137 (7406) Z P

WARSZAWA, SRODA 18 MAJA 1938 r.

R. K XL

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOSCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada

ADMINISTRACJA czynna od 8.30 — 17 bez przerwy, w soboty do 15

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

# ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA 1, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 344-17
ADMINISTRACJA, PRENUMERATA I KOLPORTAŻ 5.13-80
KASA I BUCHALTERIA 220-13
DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 10 groszy

**Warunki prenumeraty:** w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.

**Oddziały:** „NAPRZÓD" Kraków, ul. Sw. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64 „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI" Poznań, ul. Stroma 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI" Białystok, Rynek Kościuszki 29.



## Zbombardowana baza lotnictwa gen. Franco — 25 samolotów zniszczono

**Radiostacja madrycka komunikuje, że lotnictwo rządowe zbombardowało na lotnisku Candete stojące przed hangarami samoloty gen. Franco w liczbie 25. Wszystkie samoloty faszystowskie zostały zniszczone.**

KOMUNIKAT FASZYSTÓW O SYTUACJI NA FRONCIE.

Główna kwatera wojsk gen. Franco komunikuje, że wojska gen. Franco kontynuują natarcie na froncie Castellon, zajmując szereg wzgórz po obu stronach szosy, wiodącej do Villafranca del Cid. Podczas natarcia na odcinku Teruel wojska gen. Franco zajęły miejscowości: Silverios mas de Pennaroya, la Umbira i Gallo. Na odcinku Gudar zajęto miejscowości: Terascon, Alcala de Selva, Tumbourrubios oraz przełęcz Tolla Vientos.

## Walki o kolej Lunghajską
# Kontrofensywa chińska
### w rejonie Junczenu w południowym Szantungu

Komunikat sztabu chińskiego donosi, że sytuacja w południowym Szantunku w ciągu poniedziałku uległa znacznej poprawie Po dłuższych i bardzo krwawych walkach w rejonie Junczenu Chińczykom udało się wstrzymać natarcie japońskie. Na niektórych odcinkach Chińczycy przeszli do przeciwnatarcia, przyczym poważnym ich sukcesem było wyparcie Japończyków z Danszanu, który miał być punktem oparcia dla dalszych ataków japońskich.

Na innych odcinkach Japończycy osiągnęli sukcesy, zajmując m. in. m. Saodżow. Pod tym miastem w dalszym ciągu toczy się zacięta walka. W ogóle, walka o kolej Lunghajską odbywa się jednocześnie na długim froncie i dotychczas nie można jeszcze stwierdzić decydującej przewagi któregokolwiek z przeciwników.

Prasa chińska donosi obszernie o znacznym ożywieniu walk w prowincji Suansi, spowodowanym przerzuceniem znacznej części sił japońskich z tej prowincji do Szantunku. Chińczykom udało się zająć kilka miast w południowym Szansi, przy czym japońska dywizja Kawakiszi została doszczętnie rozbita.

Ożywiły się również działania partyzantów chińskich w prowincji Szansi i Hopei. Według wiadomości pracy, m. Paoting na kolei Pekin — Hankau otoczone zostały przez oddziały partyzanckie i prawie odcięte .

Ostatnie informacje japońskiej agencji Domei z frontu przyznają, że łączność między armiami japońskimi, walczącymi na północy — nie została jeszcze osiągnięta.

## Amerykańscy kapitaliści usiłowali zorganizować
# Zamach na Prezydenta Meksyku
### Gen. Cedillo przy pomocy lotników amerykańskich miał dokonać przewrotu faszystowskiego

**W kołach, zbliżonych do rządu amerykańskiego, zaniepokojenie wywołały wiadomości o nieudałej próbie zamachu, skierowanej przeciwko prezydentowi Meksyku Cardenasowi.**

**Pogłoski o tym zamachu o tendencji faszystowskiej przy poparciu zagranicy miały źródło w aresztowaniu w dn. 14 b. m. 6-ciu lotników amerykańskich, oskarżonych o przemycanie samolotów do Meksyku. Samoloty te wysłane być miały do Las Palomas w stanie San Luis Potosi. Pierwotnie przypupuszczano, że aparaty te będą wywiezione do Hiszpanii, lecz obecnie ustalono, że przeznaczone one były dla gen. Saturnino Cedilllo. Pomimo urzędowego zaprzeczenia, nadchodzą informacje o wydaniu zarządzeń nadzwyczajnych w stanie San Luis Potosi, gdzie ogłoszono pewnego rodzaju stan wojenny, na podstawie którego rząd pragnie rozbroić zwolenników gen. Cedilllo.**

**Los aresztowanych lotników amerykańskich otoczony jest największą tajemnicą. Jak słychać, gen. Cedillo dysponować ma 18 tys. uzbrojonych ludzi, którym rząd mógłby ewentualnie przeciwstawić 8 tys. wojska regularnego.**

**Prezydent Cardenas zaprzeczył oficjalnie pogłoskom, jakoby gen. Saturnino Cedilo przygotowywał powstanie w stanie San Luis Potosi, i jakoby rząd wysłał do tego okręgu większe oddziały wojska. W Ameryce zaprzeczenie to jest tłumaczone jako dowód zupełnego opanowania sytuacji przez generała Cardenasa.**

## Lotnicy polscy dolecieli już do Panamy

Lotnicy polscy z dyrektorem P. L. L. „Lot", Makowskim na czele, lecący na samolocie „Lockhead 14", wylądowali wczoraj o godz. 13.28 według czasu europejskiego w Panamie.

## Hitlerowskie prowokacje w Czechosłowacji
# Mapy hitlerowskie
### włączają Sudety do „Trzeciej" Rzeszy

Havas donosi z Pragi, iż na obszarze, zamieszkałym przez Niemców sudeckich, rozrzucono w ub. sobotę i niedzielę ulotki w języku niemieckim i czeskim. Na ulotkach tych jest wydrukowany znak swastyki oraz hasło: „Jeden naród, jedno państwo, jeden wódz". Mapa na ulotce p. t.: „wielkie Niemcy" przedstawia Sudety w granicach Rzeszy Niemieckiej. Inna ulotka p. t. „Koniec Czechosłowacji" podpisana przez „Ligę lwa czeskiego", napada na kierowniczych czeskich mężów stanu. Trzecia ulotka, podpisana przez „Czarną mafię", atakuje politykę zagraniczną Czechosłowacji. W ulotkach są hasła przeciwżydowskie.

Aresztowano kilkudziesięciu hitlerowców obywateli czeskich, którzy rozdawali te ulotki.

## Terror szaleje w Palestynie

**Na południe od Hebron zabici zostali przez terrorystów arabskich policjant arabski i jeden Arab.**

**W okolicach Jenin, Tyberiady, Nazaretu, Safed, Haify, Hebronu i Jaffy zanotowano strzelaninę. W 5 punktach przecięto druty telefoniczne, a nadto zwalono 19 słupów telefonicznych.**

**Pod Akko wysadzono w powietrze most.**

**Pod Nablus podpalono materiał budowlany.**

**Pod Tulgaren przepiłowano wszystkie drzewa owocowe.**

**Rurociąg naftowy pod Beitan został szkodzony, a wypływająca z niego nafta podpalona.**

## Henlein utworzył „oddziały szturmowe"

Partia Henleina utworzyła batalion szturmowców na wzór hitlerowski. Oficjalna nazwa tych oddziałów brzmi: „Niemiecka ochotnicza służba ochronna", ale w skrócie będzie się zwała „S. S.", jak hitlerowskie „czarne koszule".

Na kierownika batalionu Henlein mianował niejakiego Brandnera, który oświadczył, że jego oddziały nie będą do parad, lecz do walki.

„Obowiązkiem batalionu— mówił Brandner — będzie ochrona Henleina i utrzymanie porządku na zebraniach... Będziemy szli z S. S. do zwycięstwa naszego narodu w jego walce o prawo do życia i przestrzeni (!) do życia".

## Hotel w płomieniach
### 80 osób zginęło pod gruzami

Olbrzymia katastrofa pożaru wydarzyła się w hotelu „Terminus" w Altana. Zachodzi obawa, że podczas pożaru około 70 do 80 osób straciło życie. Pożar wybuchł wkrótce po godz. 3-ej w nocy i rozprzestrzenił się z taką szybkością, że większość gości hotelowych i personelu nie zdążyła się uratować. Do chwili obecnej z pod gruzów wyciągnięto 28 zwęglonych ciał. Jak ogólnie sądzą pod gruzami znajduje się jeszcze ciała 50 ofiar. Z hotelu pozostało jedno wielkie rumowisko.

## Masy chłodnego powietrza
### napływają do Polski z zachodu

Dziś w dalszym ciągu utrzyma się jeszcze pogoda słoneczna i upalna, jednak ze skłonnością do burz w dzielnicach zachodnich. Widzialność dobra przy słabych naogół wiatrach z kierunków południowych. Stan ten nie utrzyma się długo, gdyż od zachodu napływa już chłodniejsze i wilgotne powietrze oceaniczne, które jutro dotrze do Polski. Powietrze to jednak przepływając nad kontynentem zatracać będzie swe cechy oceaniczne i przyczyni się jedynie do przejściowego wzrostu zachmurzenia i mocniejszej skłonności do burz.

## „Czołowy" kandydat

*Przy nadchodzących wyborach gminnych w Czechosłowacji na czele listy Niemców sudeckich do samorządu Pragi kroczy profesor historii na niemieckim uniwersytecie w Pradze dr. Pfitzner, który dziś deklaruje się jako zacięty wróg Czechów, Żydów i marksistów.*

*Otóż praska prasa socjalistyczna przypomina, że pan ten nie zawsze był takim, jak dziś, zaciekłym hitlerowcom. Szczególnie gdy wakowała katedra historii, dr. Pfitzner nie polegał na swej wiedzy historycznej, lecz dreptał koło socjalistów czeskich, przedstawiając się jako historyk o marksistowskim poglądzie, będący w opozycji do urzędowej nauki i do urzędowych wykładowców. Z tych względów prosił dr. Pfitzner o poparcie jego nominacji u ówczesnego ministra oświaty, który był socjalistą.*

*Taki to „człowiek koniunktury" zajmuje czołowe miejsce na liście wyborczej czechosłowackich hitlerowców!*

## Wzmożona agitacja hitlerowska w Alzacji

Rada generalna departamentu Mozelli powzięła protestacyjną uchwałę przeciwko wzmożonej agitacji hitlerowskiej w Alzacji i Lotaryngii. Radiostacja w Saarbrücken i nteresuje się wszystkimi wydarzeniami trzech pogranicznych departamentów i to w ten sposób, jakgdyby wchodziły one w skład „Trzeciej" Rzeszy. We wszystkich pogranicznych miejscowościach wyświatlane są filmy propagandowe, zwłaszcza przedstawiające wmarsz wojsk niemieckich do Austrii. W departamencie Bas-Rin powzięto uchwałę, zwracającą uwagę na fakt, że narodowo-„socjalistyczna" agitacja jest prowadzona również pod maską autonistycznego ruchu.

## Dalsze zmiany w gabinecie angielskim

Lord Winterton zastępca lorda Swintona w ministerium lotnictwa który wraz ze swym szefem był przedmiotem ataków ze strony prasy, opuścił swe stanowisko wczoraj w późnych godzinach wieczornych. Lord Winterton zatrzymuje jedynie stanowisko kanclerza hrabstwa Lancaster i w tym charakterze pozostanie członkiem gabinetu. Również i lord Weir, bliski współpracownik lorda Swintona w dziedzinie lotnictwa, opuścił swe stanowisko. W związku z ustąpieniem tych trzech osób, Winston Churchill oraz jego zwolennicy z partii konserwatywnej przestali prowadzić opozycję przeciwko Rządowi i jeszcze wczoraj wieczór Churchill wycofał swój wniosek wyłonienia specjalnej komisji dla badań nad sprawami lotnictwa. W chwili obecnej niewiadomo czy w Izbie Gmin w ogóle dojdzie jeszcze do debaty na ten temat. W każdym razie do debaty nie dojdzie w nadchodzący czwartek, gdyż na przeszkodzie dyskusji stanęła niespodziewana niedyspozycja premiera Chamberlaina.

Wczoraj ustąpił ze stanowiska techniczny doradca ministerium lotnictwa lord Weiz.

# Rokowania francusko-włoskie utknęły na martwym punkcie

## Paryż nie prędko wznowi rozmowy z Mussolinim

Mowa genueńska Mussoliniego zaciążyła w przykry sposób nad nastrojami kół politycznych w Paryżu, przekreślając zarazem automatycznie rozmowy z Włochami. Prasa lewicowa podkreślając prowokacyjny ton tego przemówienia, wytyka zwolennikom porozumienia z Włochami, że ich tendencje polityczne były oparte na złudzeniach.

Sprawa stosunków francusko-włoskich miała być według informacji kół zbliżonych do Rządu, głównym tematem rozmowy, jaką premier Daladier odbył w poniedziałek z przybyłym z Genewy ministrem spraw zagranicznych Bonnet'em.

Francuskie koła oficjalne okazujące dotychczas tyle optymizmu w sprawie francusko - włoskich rokowań, objawiają teraz daleko większą rezerwę. W notatce inspirowanej przez Quai d'Orsay, „Intransigeant" daje do zrozumienia, że ambasador francuski nie będzie rychło wysłany do Rzymu i tłumaczy to różnicą poglądów wykazaną w dotychczasowych rozmowach francuskiego chargé de affaires p. Blondel'a z min. Ciano.

W chwili obecnej, najtrudniejszy moment w rokowaniach pomiędzy Paryżem a Rzymem stanowi sprawa hiszpańska, gdyż Francja odmawia ustalenia ścisłej kontroli na granicy dopóki wojska włoskie znajdować się będą po stronie gen. Franco.

Rząd włoski skolei domaga się teraz poza przywróceniem kontroli na granicy francuskiej uznania nie tylko de facto, ale i de jure imperium włoskiego w Abisynii, na co się znów Francja nie może zgodzić.

Ambasador francuski nie wyjedzie w każdym razie do Rzymu przed zawarciem układów t. zn. że Rzym długo jeszcze będzie czekał na uznanie włoskiego Imperium przez Francję.

# Rekonstrukcja Rządu angielskiego

## Lord Halifax wbrew zapowiedziom nie ustąpił

Spodziewane od paru dni zmiany w składzie Rządu brytyjskiego nastąpiły już w poniedziałek. Z gabinetu ustąpiło dwóch ministrów, a mianowicie min. lotnictwa lord Swinton i min. kolonii lord Harlech, znany poprzednio jako Ormsby Gore. W ten sposób liczba członków gabinetu, zasiadających w Izbie lordów spadła z 8 do 6.

Nowym ministrem lotnictwa mianowany został dotychczasowy min. zdrowia sir Kingley Wood

Ministrem kolonii mianowany został dotychczasowy min. dominiów Malcolm MacDonald. Tym samym upadają pogłoski o możliwości ustąpienia lorda Halifaxa ze stanowiska ministra spraw zagranicznych i zastąpienia go przez MacDonalda.

Na stanowisko ministra zdrowia opróżnione przez nominację sir Kingsleya Wooda na ministra lotnictwa ,powołany został dotychczasowy minister do spraw Szkocji, Walter Elliot.

Ministrem dominiów na miejsce Malcoma MacDonalda został dotychczasowy parlamentarny podsekretarz stanu do spraw Indii., zasiadający w Izbie Gmin lord Stanley.

Na stanowisko ministra do spraw Szkocji, opróżnione przez powołanie Elliota na min. zdrowia, mianowany został dotychczasowy parlamentarny podsekretarz stanu w kanclerstwie skarbu Colville.

Powyższe zmiany wskazują, że premier ograniczył rekonstrukcję gabinetu do minimum i, że nie wpłyną one w żadnym stopniu na dotychczasowy charakter rządu.

## Hitlerowcy liczą na przychylność... p. Chamberlaina

# Atak na Czechosłowację

## Berlin nie rezygnuje z rozbicia Czechosłowacji na niezależne prowincje

Z Berlina donoszą, że z punktu widzenia Rządu Rzeszy kwestia Czechosłowacji stanowi zagadnienie, wymagające szybkiego i gruntownego rozwiązania i że Rząd Rzeszy nie jest skłonny zgodzić się na przewlekanie lub połowiczne rozwiązanie tego zagadnienia. Niemieckie koła polityczne prą więc z całym naciskiem do wyjaśnienia sytuacji, twierdząc przy tym, że rozwiązanie zagadnienia Sudetów winno być dokonane przez Rząd praski i że żądania Henleina, postawione w Karlowych Varach muszą być w całej rozciągłości spełnione.

Urzędowy „Voelkischer Beobachter" oświadcza, że w obecnej chwili walka toczy się nie o kodyfikację uprawnień mniejszościowych, lecz o *całkowitą suwerenność każdej z danych grup narodowościowych na swoim obszarze.*

Na rozwiązanie zagadnienia czeskiego w tym kierunku, zdaniem kół niemieckich, może wpłynąć Rząd brytyjski, który, jak przypuszczają podejmie nową interwencję w Pradze. Również pobyt Henleina w Londynie wywarła, zdaniem kół niemieckich, korzystny wpływ na opinię brytyjską w kierunku zrealizowania postulatu hitlerowców.

### WYJAŚNIENIE RZĄDU ANGIELSKIEGO

Odpowiadając na interpelację w Izbie Gmin podsekretarz stanu Butler oświadczył, iż Rząd brytyjski nie zalecił Czechosłowacji żadnych specjalnych zarządzeń ani ustępstw, ale podkreślił, iż pożądanym jest, by uczyniono wszystko, co będzie możliwe w celu załatwienia tego problemu.

Butler dodał, że narazie musi się wstrzymać od dalszych wyjaśnień.

## Jak to było w Wólce Mazowieckiej

# Krwawe starcie

## policji z chłopami o pastwisko

Jak donosiliśmy, doszło przed kilku dniami w Wólce Mazowieckiej, pow. Rawa Ruska, do krwawych starć. Starcia te, jak ustaliło dochodzenie, miało następujące podłoże. Władze postanowiły zalesić grunt, który służył chłopom jako pastwisko gromadzkie. W czasie przeprowadzanych robót miejscowa ludność zerwała wał ochronny, powodując zalanie obszaru, przeznaczonego do zalesienia. Następnie wieśniacy z Wólki Mazowieckiej odmówili przystąpienia do pracy, wobec czego przyprowadzono 100 pracowników z sąsiedniej gminy. Wówczas ludność miejscowa, uzbrojona w siekiery, widły i koły, napadła na pracujących, a następnie zaatakowała dom, w którym pracowali urzędnicy prowadzący roboty.

Gdy tłum przybrał groźną postawę i zaczął demolować budynek, a z gromady padł strzał, policja użyła broni w obronie własnej. Dwie osoby zostały zabite, a kilka osób, m. in. dwaj policjanci, odniosło rany. W związku z zajściami dokonano w Wólce Mazowieckiej 16-tu aresztowań. (ATE).

# Chamberlain nagle zaniemógł

Premier Chamberlain zaniemógł nagle i z polecenia lekarza nie opuszcza swego pokoju. Z powodu niedyspozycji premier odwołał swój wyjazd do Dundee. W ciągu poniedziałku odwiedzili premiera min. spraw wewnętrznych sir Samuel Hoare, min. dominiów — Mac Donald, min. kolonii lord Harlech, min. zdrowia sir Kingsley Wood i minister skarbu Colville.

# Żadna tajna radiostacja

## nie działa podobno na terenie Z.S.S.R.

W poniedziałek odbyły się obrady Komisarzy Ludowych. Obecny na obradach Stalin w ostrych słowach krytykował zarówno gospodarkę komisariatu rolnictwa, jak i komisariatów komunikacji i dróg wodnych. Stalin podkreślił, że w komisariatach tych obok ludzi niewątpliwie wiernych rewolucji, jest moc szkodników i „trockistów", którzy wszelkimi siłami chcą doprowadzić Związek Radziecki z jednej strony do ruiny ekonomicznej, z drugiej zaś — starają się unieruchomić jego handel i przemysł.

Po Stalinie przemawiał Jeżow, który oświadczył, że w ostatnich czasach korespondenci zagraniczni, przebywający w Z. S. S. R. „za dużo pozwalają sobie", poddając krytyce najrozmaitsze posunięcia rządu Związku Radzieckiego.

W prasie zagranicznej naprzykład ostatnio wiele miejsca poświęca się tajemniczej radiostacji, która rzekomo funkcjonuje w Moskwie. Komisarz spraw wewn. stwierdził, że ani w Moskwie, ani w ogóle na terenie Związku Radzieckiego radiostacja taka nie istnieje. Podobna radiostacja może tylko działać w Niemczech lub we Włoszech.

# Obrona Francji

## Dalsze miliardy na obronę narodową

## Sto nowych samolotów bombowych

Pożyczka wewnętrzna na obronę narodową Francji (5 miliardów franków), której subskrypcja otwarta została w poniedziałek, pokryta została w ciągu pierwszego dnia z nadwyżką.

Jednocześnie z subskrypcją pożyczki, która zgodnie z apelem premiera spotkała się z najlepszym przyjęciem ze strony całego społeczeństwa francuskiego, Rząd ogłosił komunikat o zamówieniu w Ameryce 100 samolotów bombowych.

# Premier Rumunii

## w Warszawie

W piątek, dnia 20 maja, przybywa do Polski z oficjalną wizytą premier Rządu rumuńskiego patriarcha Miron Cristea. Patriarsze Mironowi towarzyszą w jego podróży metropolita Vissarion oraz minister pełnomocny Ion Brosu i szereg innych osobistości. Wizyta patriarchy Mirona w Polsce potrwa 4 dni.

# Bitwa o drogę lunghajską

Trwająca od kilku dni wielka bitwa wzdłuż kolei lunghajskiej osiąga w chwili obecnej swój najwyższy punkt nasilenia i obie strony czynią największe wysiłki, aby zapewnić sobie zwycięstwo. Kolej żelazna lunghajska pomiędzy Kaifeng i Suczau była w niedzielę bombardowana przez lotników japońskich, przy czym od bombardowania najwięcej ucierpiały stacje i budynki kolejowe. W zachodnim Szantungu Japończycy zajęli miasto Hotse i maszerują obecnie na Czahsjen. Na zachód od linii kolejowej Tienstin — Pukau rozgorzały walki w miejscowościach Czien — Sjang i Jułetaj.

Jak zwykle, agencje nie dostarczają nam wiadomości ze źródeł chińskich o sytuacji na froncie.

# Sowiecka magistrala kolejowa

## do granicy chińskiego Turkiestanu

W dniach najbliższych ma być oddana do eksploatacji W ZSSR nowa magistrala kolejowa Karaganda — Błkasz (Kazachstan Azj Środkowa). Równocześnie Sowiety pośpiesznie przystępują do przedłużenia tej magistrali do stacji Alma — Ata (kolej turkiestańsko - syberyjska), t. j. do granicy chińskiego Turkiestanu.

W związku z wojną w Chinach komisariat obrony przywiązuje do tej kolei wielkie znaczenie i polecił, celem uniknięcia opóźnienia w budowie, zmobilizować najlepsze siły techniczne i najlepiej wykwalifikowanych robotników dla budowy tej kolei.

# Życie w „Trzeciej" Rzeszy

## w świetle faktów i dokumentów

### Strajki w „Trzeciej" Rzeszy

W jednym z kamieniołomów w okolicach Kolonii wybuchł dwugodzinny strajk demonstracyjny. Robotnicy zażądali podwyżki płac za jedną godzinę z 40 do 60 fenigów, zarząd chciał jednak tylko przyznać 40 fen. Po długich pertraktacjach zarząd przyznał żądaną podwyżkę płac.

### Pastorzy niemieccy składają przysięgę Hitlerowi

Rząd Rzeszy wydał dekret, na mocy którego pastorzy ewangeliccy winni złożyć przysięgę kanclerzowi. Tekst przysięgi brzmi: „Przysięgam na wierność i posłuszeństwo Adolfowi Hitlerowi, wodzowi Rzeszy i narodu niemieckiego". Pastorzy, którzy odmówią złożenia tej przysięgi, będą suspendowani.

### Ostre kary za uchylenie się od służby wojskowej

W Niemczech zostały powołane na ośmiotygodniowe ćwiczenia następujące roczniki: 1898/1899, 1900/1901 i 1902. W stosunku do osób, które nie stawiły się bez należytego uzasadnienia na ćwiczenia, zastosowano bardzo ostre kary.

177 miejscowości o nazwach polskich lub słowiańskich. To samo czasopismo donosi, że wszystkie do tej pory jeszcze istniejące nazwy zostaną zmienione na niemieckie.

### Mnożą się wypadki śmierci w kopalniach niemieckich

W tych dniach wydarzyły się śmiertelne wypadki w kopalniach śląskich, a mianowicie w kopalni Ludwiki, gdzie zginęło 2 górników, oraz kopalni „Concordia", gdzie zginął jeden górnik. W Bochum w szybie Lotaryngia I/II został zabity jeden górnik, drugi zaś ciężko ranny. W ciągu jednego dnia wypadki w trzech kopalniach i czteroma śmiertelnymi ofiarami. Warunki pracy w kopalniach są przedmiotem skarg robotników.

### Robotnicy popierajcie swoje pismo

# Rząd sowiecki

## odrzucił protest japoński

Amasador japoński w Moskwie Szigemitsu wręczył dn. 11 b. m. w komisariacie spr. zagr. notę z protestem przeciwko antyjapońskiej mowie komisarza marynarki wojennej Smirnowa, wygłoszonej na rewii 1 maja we Władywostoku.

Dn. 14 b. m. zastępca komisarza spr. zagr. Stomiakow odpowiedział notą, w której, jak stwierdza komunikat urzędowy, rząd sowiecki wskazuje na kampanię antysowiecką, prowadzoną od szeregu lat przez prasę i instytucje urzędowe oraz wojskowe koła japońskie, w której biorą udział wyżsi wojskowi, jak np. gen. Araki.

Wobec tego stanu rzeczy rząd sowiecki nie przyjmuje do wiadomości protestu japońskiego.

# Kanada przyjmie Żydów z Polski

## ale tylko zawodowych rolników

Rząd kanadyjski wyraził zgodę na wyjazd do Kanady z Polski Żydów zawodowych rolników. Przyjazd do Kanady winien nosić bezwzględnie charakter osadniczy i rodzinny. Wyjeżdżający rozporządzać muszą kwotą pokazową w wysokości 1000 dolarów. Kwota ta będzie deponowana na tych samych warunkach, jak to ma miejsce z innymi rodzinami rolniczymi, emigrującymi z Polski do Kanady.

Emigranci rolnicy - Żydzi będą podlegać ścisłej selekcji, w związku z czym kandydaci rolnicy-żydzi na wyjazd do Kanady, winni rejestrować się w oddziałach Syndykatu Emigracyjnego. Termin rozpoczęcia rekrutacji nie jest jeszcze ustalony.

# Interwencja królów arabskich

Jak donosi dziennik arabski „Addifaa" trzej królowie: Iraku, Saudii i Yemenu wystosowali ponownie memoriał do Rządu brytyjskiego, domagający się bezzwłocznego wydania zarządzenia w celu zmiany obecnego położenia w Palestynie na korzyść Arabów.

# Nestor złodziei francuskich

Policja paryska aresztowała w autobusie linii Porte de Neuilly Porte Daumesnil 78-letniego Włocha, Giowanni Conte, nestora złodziei francuskich, który odsiadywał kary prawie już we wszystkich więzieniach świata. Został on przyłapany na gorącym uczynku kradzieży „pokazowej" oraz „instrukcyjnej", którą odbywał w towarzystwie dwóch swoich uczniów — Turków.

# „Golfstrom" odpłynął na północ

Jak donoszą z Archangielska, rozpoczęty tam został sezon nawigacyjny. Z Morza Berentsa przybył do portu pierwszy okręt „Golfstrom", z ładunkiem 110 ton ryb solonych. Do Oniegi odpłynął z Archangielska parowiec towarowo-osobowy „Karelia". Oczekiwane są pierwsze okręty zagraniczne, które zabiorą większe ładunki drzewa.

# Bunt marynarzy

## greckiego statku „Vasos"

Na statku greckim „Vassos" wybuchł bunt marynarzy, którzy odmówili załadowania towarów dla Hiszpanii gen. Franco.

## Odezwa „młodego Ozonu"

# Rzeczy – zdawałoby się – nieprawdopodobne

Nadesłano mi uprzejmie odezwę na zielonym papierze z nagłówkiem:

**„Związek Młodej Polski. Centrala: Warszawa, ul. Wiejska 11".**

Przeczytałem. Zatelefonowaliśmy, jako ludzie lojalni w walce, do owej centrali młodego „Ozonu"; wyjaśniono nam, że **odezwa jest autentyczna.** Jest owocem pracy myślowej młodego pokolenia (z. p. majorem Galinatem u steru) Obozu **Zjednoczenia** Narodowego.

Przytoczę jeden tylko ustęp (podkreślenia moje):

**Naprzeciw tego pokolenia (pokolenia Polski Niepodległej, tych roczników, które wzrosły już we własnym państwie..) stoją** ***jawni i ukryci*** **wrogowie Polski. Jedni, wykorzystując nędzę polskich mas proletariatu, pchają go w otchłań międzynarodowych zakłamań komunizmu,** ***socjalizmu i walki klas,*** **rozbijającej jedność Narodu. Inni, również,** ***służąc obcym agenturom masonerii i międzynarodowego kapitału,*** **eksploatującego** ***do spółki z żydami Polskę,*** **głoszą demagogiczne hasła pseudo - wolnościowe i pseudo - demokratyczne, za których parawanem kryją akcję, zmierzającą do osłabienia struktury Państwa Polskiego, do poderwania wszystkich jego powiązań i rusztowań,** ***by w chaosie zgubić Polskę...*** **Młodzi Polacy! Tym wszystkim Związek Młodej Polski wypowiedział wojnę!"**

Dalszy ciąg w — tym samym stylu!...

Pozostawię już na uboczu to, co ci ludzie uczynili swoim stekiem makaronizmów z przepięknej mowy polskiej. Ale przyznać muszę, że takiej

**„doskonałości w demagogii"** nie spotkałem oddawna, ani w odezwach O.N.R., ani w odezwach komunistów. „Nowy" Z.M.P. pobił niewątpliwie wszystkie bodaj dotychczasowe rekordy, z wyjątkiem chyba tego hitlerowca z Kolonii, który miał twierdzić, że pewien Żyd zamordował „sześć rodzonych babek". Nawet p. minister Goebbels uznał podówczas, że młodzieńczy adept nauk „Trzeciej" Rzeszy nie potrafił ustrzec się przesady, bo jednak **sześć babek rodzonych na jednego biednego Żyda** — to trochę zawiele!...

***

Żart na stronę. O „polemice" z odezwą Z.M.P. nie może być, oczywiście, mowy. Istnieje wszakże **strona poważna** sprawy. P. wice-premier Kwiatkowski wygłosił w Katowicach znane swoje przemówienie, „skorygowane" później w wywiadzie z p. Miedzińskim. Niemniej pozostały z tego przemówienia akcenty, świadczące o o chęci, by walczono w Polsce ideowo „na szpady", a nie „na kubły pomyj". P. premier gen. Sławoj-Składkowski powiedział parę rzeczy podobnych zebranym w Warszawie przedstawicielom dziennikarstwa polskiego. P. Prezydent Rzeczypospolitej podkreślał wielokrotnie w swoich oświadczeniach publicznych ten sam moment. **Ignacy** Paderewski odpowiedział p. Kwiatkowskiemu, odpowiedział uczciwie i ładnie, chociaż z pewną dozą „szlachetnej naiwności", jeśli tak to można określić. Myśmy zachowali więcej... **sceptycyzmu.** A jednak wszystkie wystąpienia, o których wspominam, — to była **troska o Państwo.**

Odezwa Związku Młodej Polski, stanowiąca przedmiot tego artykułu, — to **płaszczyzna zgoła odmienna.**

P. gen. Stanisław Skwarczyński, aktualny szef „Ozonu", a więc i „nowego" Związku Młodej Polski pozwoli sobie powiedzieć otwarcie a szczerze:

**takiej formy „konsolidowania" narodu**

„winszuję", ale... **nie zazdroszczę.**

**M. NIEDZIAŁKOWSKI.**



# Ameryka ma zwołać

## światową konferencję ekonomiczna

W sferach zbliżonych do Białego Domu kursują pogłoski, że Stany Zjednoczone dadzą wkrótce inicjatywę do zwołania międzynarodowej konferencji gospodarczej. Jako termin zwołania podają lipiec. Na porządku dziennym ewentualnej konferencji umieszczono by sprawę taryf celnych, rozdział surowców oraz zagadnienia walutowe.

# Bezrobocie w Ameryce

Z ogłoszonych świeżo przez amerykański urząd opieki społecznej danych wynika, że w marcu r. b. przeszło 20 milionów ludzi w St. Zjednoczonych korzystało z zapomóg z funduszów publicznych. Na zapomogi wydano w marcu r. b. 234,8 milionów dolarów, czyli o 5 milionów więcej, niż w lutym b. r.

# Kiereński o Z.S.S.R.

Aleksander Kiereński, premier pierwszego Rządu rewolucyjnego w Rosji, który powrócił z Ameryki do Plymouth oświadczył, że wewnętrzne stosunki w Rosji paraliżują zupe.nie politykę zagraniczną Rządu sowieckiego. Ostatnie porcesy, zdaniem Kiereńskiego, są oznaką dezorganizacji w maszynie dyktatorskiej i dowodzą o gwałtownych walkach wewnętrznych. Najpoważniejszą jest — jego zdaniem — obecnie opozycja prawicowa, która dąży do emancypacji włościaństwa. (ATE.)

# Dawna stolica Sułtanów

## zostanie przebudowana

Prezydent Turcji Kemal Ataturk i Rząd ankarski zajął się ostatnio poważnie sprawą restauracji i upiększenia Stambułu. Plan restauracji został opracowany przez francuza Prost.

Przewiduje on przebudowę niektórych dzielnic w Starym Stambule, w Beyogłu (Pera), w Uskudarze i Kadikoj.

Przede wszystkim zostaną odnowione stare meczety i inne zabytki historyczne, rozszerzone niektóre ulice i place publiczne, wybudowane drogi asfaltowane, łączące Stambuł z okolicami, zwłaszcza zaś z Bosforem i t. d.

Czas wykonania planu obliczony jest na szereg lat. Częściowe koszty restauracji pokryje Rząd. Ogólnie koszty wynieść mają około 25 milionów funtów t. (około 100 miln. zł))

## Pokwitowanie

**NA GŁODNE DZIECI HISZPANII**

Stanisław Kromolan, Tarnowskie Góry zł. 4.

D. R. zł. 2.

**DO DYSPOZYCJI CENTR. KOM. ZW. ZAW.**

**w myśl wezwania z dn. 14.8 1936**

D. F. zł. 2.

# Przegląd prasy

**PIĘKNY NUMER.**

Bratni amerykański „Robotnik Polski" wydał na dzień 1-szego Maja piękny numer majowy. Cały szereg artykułów nadesłali tow. tow. ze „starego kraju", to znaczy z Polski. Piszą tow. tow.: Kłuszyńska, Kwapiński, Pużak, Piotrowski, Sokołowski, dr. Szumski i inni. Mnóstwo fotografii zdobi obszerny i ładnie wydany numer.

**„ZA WOLNOŚĆ I LUD!"**

Pod tym tytułem krakowscy towarzysze wydali obszerną (48 str.), pięknie ilustrowaną broszurę, zawierającą **obrazki z dziejów socjalizmu polskiego.** W luźnych obrazkach przechodzą przed nami bohaterskie czyny bojowców (Mireckiego, Okrzei, Barona), walka o Niepodległość, akcja strajkowa (zdobywanie praw wyborczych) w dawnej „Galicji", obrona Niepodległości w roku 1920, Brześć i t. d. Wszystko kończy wiersz E. Szymańskiego.

Jest to bardzo słuszny i twórczy pomysł — przedstawić bohaterskie dzieje PPS **najszerszym masom,** w sposób najbardziej przystępny. Wśród portretów i różnych zdjęć znajdujemy tow. tow.: Arciszewskiego i Kwapińskiego,— jako organizatorów akcji bojowej.

**O NOWĄ ORDYNACJĘ WYBORCZĄ.**

„Depesza" widzi w szybkim uchwaleniu nowej ordynacji wyborczej jedyne szybkie wyjście z obecnego „impasu". Metody OZON-owe „Depesza" oświetla bardzo krytycznie. Pisze:

**„Jedyny sposób, w jakiby można było dotrzeć do tego tajemniczego bakcyla (rozkładu) i unieszkodliwić go, to jawność życia publicznego,** ***to nowe uczciwe wybory do samorządów i izb ustawodawczych*** **na podstawie** ***zmienionej ordynacji wyborczej.*** **Innego sposobu nie widzimy. Totalne metody postępowania tylko ułatwiają żywot i zabójcze działanie bakcyla. Całe społeczeństwo musi stanąć do walki z nim. Bakcyl ten żyje tylko słabością społeczeństwa, które coraz bardziej toczy i rozkłada".**

Stanowisko jasne i słuszne. Ale „Czasowi" się nie podoba... „Nie zwalczamy" — zastrzega się „Czas" — zmiany ordynacji. Jednak nie zapewni ona konsolidacji. **Przedtem** należało by zorganizować wielkie obozy. I t. d.

Otóż jeśli mamy czekać na wielkie obozy, możemy nowej ordynacji nigdy się nie doczekać. Na co mamy czekać? Na obóz „narodowych piłsudczyków"?

**„WSZYSTKO SKWAŚNIAŁO!".**

Tak, wszystko skwaśniało w Polsce! — stwierdza p. Hoppe w „Jutrze Pracy", robiącym obecnie opozycję OZON-owi i prześcigającym się z nim w nacjonalizmie:

***„Odświeżenie atmosfery staje się absolutną koniecznością,*** **dziś bowiem** ***wszystko skwaśniało.*** **— Największym nieszczęściem naszego życia publicznego stała się** ***apatia i zobojętnienie. Duszność*** **i brak powietrza zgnębiła ludzi.**

**Nie bawmy się w szukanie winnych — bo i po co? To, że woda stojąca, że stawy porosły, że** ***stęchlizna*** **to napewno prawda, ale ważne jest tylko to jak otworzyć okna, jak oczyścić, jak poruszyć?"**

**„Stęchlizna"! — woła p. Hoppe — „Duszno"! apatia!" Oj, prawda! Dalibóg, prawda! Ale dlaczego „Jutro Pracy"** **DOPIERO TERAZ** to wszystko zauważyło—gdy rozpoczęło „borbę" z OZONem?..

P. Hoppe oświadcza, że nie uznaje tej szkoły (politycznej) — „która zna tylko zwężone **grzechem egocentryzmu kryterium posłuszeństwa".** Jak widać, „Jutro Pracy" jest bardzo oburzone...

Ale co znaczą takie słowa (z innego artykułu, obok p. Hoppego):

**„Tak się stało, że demokracja i t. zw. lewica przymyka oczy na** ***niebezpieczeństwa kosmopoityzmu.***

**Tak się stało, że polscy demokraci na wszystkie strony i w różny sposób są** ***spokrewnieni z obcymi*** **demokracjami".**

„Z obcymi"... P. Hoppe (i jego grupa) jest nacjonalistą. Czy nie zauważył naprawdę, jak dalece właśnie polscy **nacjonaliści** są „spokrewnieni z obcymi nacjonalistami", np. hitlerowskiego typu? Niech poczyta endecką i ONR-ową prasę.

Wszystko to na poziomie niskim, **mafijnym.**

Ale że wszystko „skwaśniało" i że trzeba „otworzyć okna" i **przewietrzyć** stosunki to prawda! Wolne i powszechne wybory — oto wyjście!

**Z TATR.**

Ukazał się Nr. 4 „Taternika".— Bardzo ciekawy jest artykuł p. Górskiego „Dormitor" — opis wycieczek na szczyt Dormitora na Bałkanach. Dużo pięknych fotografii.

Kwartalnik ochrony przyrody (biuletyn biura delegata ministra) przynosi (oczywiście krytycznie oświetlone) zapowiedzi dalszych inwestycyj „turystycznych" w Tatrach: „wyciągu" z Hali Gąsienicowej na Kasprowy, szosy z Kuźnic na Kalatówki i t. d. Natomiast Czechosłowacja **zakazała** budowania nowej ścieżki od Gładkiej Przełęczy na Miedziane. „Biuletyn" uważa to rozstrzygnięcie za korzystne.

**K. CZ.**

# Republika hiszpańska oskarża

## Sprawa hiszpańska w Lidze

**101-sza sesja Rady Ligi Narodów zakończyła swe obrady. Była to najsmutniejsza karta w dziejach dotychczasowych Ligi, karta, zatytułowana: zdrada Abisynii i Hiszpanii.**

**Przebieg dyskusji w sprawie hiszpańskiej zasługuje na krótkie bodaj omówienie.**

**Przewodniczył Radzie, jak wiadomo, faszysta łotewski Munters. Usiłował on dwukrotnie zgilotynować dyskusję w sprawie hiszpańskiej. Kiedy, 11-go b. m., hiszpański minister spr. zagr. tow. del Vayo wygłosił swój referat, uzasadniający żądanie porzucenia „nieinterwencji", Munters, po krótkiej dyskusji nad referatem, chciał zakończyć debatę i w ten sposób zlikwidować odrazu sprawę. Dzięki sprzeciwowi del Vayo, zamiar ten nie udał się i sprawie hiszpańskiej poświęcono trzy posiedzenia. Udało się natomiast Muntersowi 13-go maja uniknąć dyskusji nad projektem rezolucji, przedstawionym przez del Vayo; członkom Rady było śpieszno do domu; rezolucję bez dyskusji odrzucono. Głosowały za nią Hiszpania i Rosja, przeciw niej: Anglia, Francja, Polska i Rumunia. Reszta członków Rady, w liczbie 9, wstrzymała się od głosowania.**

**Ten wynik głosowania... zasługuje na uwagę. Jest on porażką Hiszpanii, ale również** ***jeszcze większą bodaj porażką Anglii i Francji.*** **Większość Rady nie poszła za obu tymi mocarstwami, co zdarza się** ***po raz pierwszy w Radzie Ligi.*** **A jeśli nie poparła Anglii i Francji, to oznacza to, że nie podziela ich polityki „nieinterwencji" i tylko ze względów oportunistycznych nie głosowała razem z Hiszpanią i Rosją. (Delegaci Chin i Nowej Zelandii oświadczyli, że dlatego tylko powstrzymują się od głosu, zamiast głosować z Hiszpanią, że dla braku czasu nie mogą się skomunikować ze swymi rządami).**

**Hiszpania tedy wyszła** ***moralnie wzmocniona*** **z dyskusji, Anglia i Francja zaś doznały upokorzenia. Szczególnie Rząd angielski, reprezentowany przez nieszczęsnego Halifaxa, robił wrażenie raczej potępieńczego ducha Banka, niż reprezentanta dumnego Albionu.**

**Ale nie na tym koniec. Del Vayo wygłosił jedno z najświetniejszych mów, jakie rozległy się w Genewie. Z nieodpartą siłą argumentów zanalizował t. zw. nieinterwencję i wszystkie jej postacie w ciągu dwuletniej niemal wojny. Dowiódł niezbicie, że dzisiaj ta „nieinterwencja" jest** ***absurdem moralnym, politycznym i logicznym.*** **Że skutki „nieinterwencji" są wręcz przeciwne założeniom, na których ją oparto. Del Vayo podkreślił z naciskiem, że Rządowi hiszpańskiemu chodzi nie tylko o obronę niezawisłości własnego kraju, ale też o utrzymanie pokoju, zasad prawa i demokracji. Jeżeli mimo wszystko Anglia i Francja z takim uporem obstają przy „nieinterwencji", to — stwierdził del Vayo — można to tłómaczyć jedynie chęcią pogodzenia się z państwami totalnymi.** ***A to nieuchronnie prowadzi do wojny*** **— ostrzegł del Vayo.**

**Przedstawiciel Hiszpanii republikańskiej z całą otwartością i powagą zwrócił się do przedstawicieli Anglii i Francji z ostrzeżeniem, by uświadomili sobie odpowiedzialność, ciążącą na nich w tej chwili historycznej. Z dumą przedstawiciela bohaterskiego narodu, dźwigającego brzemię ponad siły i cierpiącego za cudze winy, del Vayo oświadczył, że Rząd jego nie występuje w roli petenta, lecz strażnika i obrońcy wartości moralnych i politycznych, które winno być drogie wszystkim narodom, pragnącym zachować wolność i demokrację.**

**Mowa del Vayo wywarła ogromne wrażenie. Delegaci Anglii i Francji czuli się mocno nieswojo i w dyskusji nawet nie usiłowali obalać wywodów del Vayo. Halifax nawet nie odpowiedział na punkt przemówienia del Vayo, atakujący układ angielsko-włoski za zdradę Hiszpanii, nie próbował bronić własnego Rządu. Liga znalazła się na ławie oskarżonych, a oskarżycielem była Republika hiszpańska.**

**Na sesji Rady Ligi dokonano podziału odpowiedzialności za dalszy bieg wydarzeń w Europie. Stało się to za sprawą Republiki hiszpańskiej, ociekającej krwią nie we własnej tylko obronie i wyręczającej w Genewie... Ligę Narodów w jej obowiązkach.**

*(jmb.).*



## B. B. S. w życiu codziennym

Polska Agencja Agrarna komunikuje:

Starostwo powiatowe w Drohobyczu postanowiło zlikwidować oddział związku zawodowego P. P. S., dawnej Frakcji Rewolucyjnej w Borysławiu, z powodu nieujawnienia w kilku ostatnich latach żadnej działalności. Na stan ten wpłynął brak członków.

***

Tyle Polska Agencja Agrarna. Komentarzy ten komunikat chyba nie wymaga.



# Niemcy nie zamierzają płacić Anglii

## długów Austrii

Na zapytanie posła labourzysty Thorne'a w Izbie gmin czy Rzesza niemiecka wzięła na siebie zobowiązanie spłacenia długu Austrii wobec W. Brytanii, a wynoszącego 8 miln. funtów szt., podsekretarz stanu Butler przypomniał, że Rząd niemiecki zawiadomił 23-go marca Rząd angielski, iż skłonny byłby poddać rewizji układ z roku 1934 wobec sytuacji wytworzonej przez aneksję Austrii. Butler podał przy tym, że Rząd brytyjski gotów jest omówić z Rządem niemieckim tę sprawę w związku z wytworzoną sytuację, zaznaczając od siebie, że uważa, iż Rząd Rzeszy winien przeprowadzić na terenie międzynarodowym rokowania o układy w sprawie uregulowania długów b. Rządu austriackiego.

Kilku deputowanych usiłowało dowiedzieć się, czy odpowiedź ta oznacza, iż Niemcy „odrzuciły prowizorycznie" zobowiązania Rządu austriackiego, jednak Butler tego nie wyjaśnił. (PAT.)

# Gołąb pocztowy

## przegonił samolot

**Mr. Robert Perkins, członek Izby Gmin, lotnik i hodowca gołębi, założył się ze swoimi przyjaciółmi, iż przybędzie w samolocie do swego miasta rodzinnego, Stroud, wcześniej, niż wypuszczony w tym samym czasie gołąb pocztowy. Zakład został przyjęty i z tarasu Westminsteru wypuścił mr. Perkins jednego z najlepszych swych gołębi. W 10 sekund później udał się mr. Perkins autem na lotnisko w Heston, gdzie oczekiwał nań jego samolot. Po przylocie do Stroud przesiadł się mr. Perkins do auta, lecz, przybywszy na miejsce do domu, stwierdził z żalem, iż gołąb wyprzedził go o 12 minut i pobił rekord.**



## Wciąż

### przy drzwiach zamkniętych

Sprawa Michalskiego w ciągu dnia wczorajszego toczyła się także przy drzwiach zamkniętych.

# Biblia

## w języku malgaskim

W sobotę przedłożono Papieżowi pierwszy egzemplarz tłomaczenia biblii w języku malgaskim. Księga zawiera 1500 stron i jest rezultatem dwuletnich uciążliwych prac. Biblia w dużym nakładzie przeznaczona zostanie dla ludności Madagaskaru, gdzie według ostatnich statystyk liczba katolików sięga 600 tysięcy.

# Totalizm czy demokracja?

## Silny Rząd czy silne Państwo?

Dziś o „totalizmie" (faszystowskim) mówi się w Polsce mniej niż dawniej.

Przykrości z „OZON"em ujawniły trudności „totalizowania" (państwa) — nawet stopniowego i ostrożnego. O „totalizmie" dość otwarcie marzy ONR. Naturalnie, w kierunku „totalistycznym" posuwa się endecja — ale ukrywa swe „ideały" pod formułą „państwa narodowego". Zresztą kilku przedstawicieli jednego z odłamów endeckich wypowiedziało się niedawno na łamach „Myśli Narodowej" przeciwko „totalizmowi". W środowiskach klerykalnych trwa polemika pomiędzy katolicyzmem zwykłym, a „dynamicznym", totalizującym.

Temat „totalizmu" jest wciąż **aktualny**—choć polemiki nieco przycichły. To też ze szczerym zadowoleniem witamy niewielką pracę znanego ekonomisty p. F. **Młynarskiego** p. t. „Totalizm czy demokracja w Polsce?" Jest to — jak powiada autor w przedmowie — „zakończenie trylogii". Albowiem dawniej zostały wydane przez autora prace „Człowiek w dziejach" i „Proporcjonalizm ekonomiczny".

Nie we wszystkich sprawach bynajmniej zgadzamy się z autorem. Nawet jego zasadnicze stanowisko ustrojowe nasuwa pewne zastrzeżenia. Zresztą autor ostro potępia Socjalizm, oświadczając, że „materialistyczne pojmowanie dziejów" jest **„bezduszne"** (!); poza tym,— że „Socjalizm **toruje drogę** (!) dla totalistycznego przewrotu" (str. 67). Gdzie? W Szwecji, w Danii?

Ale zostawmy te dziwaczne uwagi na uboczu. Niech nas nie zrażają! **Książka bowiem jest bardzo ciekawa i warta przeczytania. Umiejętnie, logicznie i trafnie analizuje p. Młynarski istotę „totalizmu"; jego zgubne skutki dla siły państwa i narodu.** I przeciwstawia „totalistycznym" zachciankom — **demokrację,** jako najwierniejszą gwarantkę siły i pomyślnego rozwoju narodu i Państwa.

**Dziś — powiada autor — „za totalizmem nikt poważny (w Polsce) nie ma odwagi wypowiedzenia się". Przede wszystkim zaś — ciągnie dalej — przeciw totalizmowi** i za demokracją opowiadają się **masy ludu polskiego,** stanowiące rdzeń naszej siły politycznej. Nie tylko się opowiadają, ale w imię swego ideału politycznego stają do walki, nie szczędząc niczego.

Dobiega 12 lat od zamachu majowego, który załamał system demokracji parlamentarnej. I jakież rezultaty? „Wyniki, osiągnięte w ciągu tych lat dwunastu, **nie stoją w żadnym stosunku do zapowiedzi.** Nie jest lepiej, a kwestia, czy nie jest gorzej". (str. 9).

Naturalnie, nie brak u nas takich, którzy z zachwytem mówią o „dynamizmie" państw „totalnych". Ale istotą tego „dynamizmu" są **przygotowania wojenne!** „Państwa „totalne' — pisze p. Młynarski — zmierzają do wojny i w jeden obóz zamieniają życie swych społeczeństw". A skutki gospodarcze? Autor jest specjalistą, jako ekonomista i demaskuje gospodarcze wyniki „totalnych" rządów. Oba główne „totalizmy" (włoski i niemiecki) czerpią z zasobów odziedziczonych. Przecież to gra „va banque" („na całego"). Jakież mogą być rezultaty?!

Te metody „totalnej" gospodarki są metodami czysto **wojennymi.** Jest to „nieekonomiczna ekonomia", za którą trzeba będzie kiedyś płacić. Likwidacja, dowodzi autor, przybierze wcześniej lub później postać nadmiernego opodatkowania lub inflacji. W obu wypadkach straty w kapitale narodowym będą i muszą być dotkliwe! A przy tym — dowodzi autor — gospodarka wojenna w czasie pokoju może być niebezpieczną dla samej obronności państwa. Typ gospodarki wojennej wymaga wielkich kapitałów. A zbiera się je przy pomocy kredytu państwowego. Dług publiczny rośnie, jak na drożdżach, a źródła kredytowe wysychają. I w chwili decydującej zbraknie zasobów.... „Kto lekkomyślnie wystrzela w czasie pokoju złote kule, ten na wypadek dłuższej wojny stanie wobec braku kul stalowych" (str. 13).

Autor w sposób ciekawy i trafny stwierdza **wpływ faszyzmu zagranicznego** na rozwój koncepcyj „totalnych" w Polsce. Chodzi przede wszystkim o Niemcy. **Niemcom** chodzi o wprowadzenie „totalizmu" w Polsce. „Przecież **„totalizacja" Polski jest konieczna, jako pomost na wschód dla imperializmu niemieckiego".** Spostrzeżenie bardzo ważne. Wszak wiemy, że te grupy polityczne w Polsce, które marzą o ścisłym wojennym współdziałaniu z Hitlerem na wschodzie, są wrogami demokracji. Zwłaszcza niektóre...

To są wartościowe myśli, które streszczamy przeważnie własnymi słowami autora.

Interesujące jest uwydatnienie na str. 60 **zasług przedmajowej demokracji** w Polsce: wygranie dwóch wojen (ukraińskiej i bolszewickiej), ustalenie granic na Śląsku i Wschodzie, wcielenie Litwy Środkowej, autokefalia kościoła prawosławnego, uruchomienie przemysłu, stworzenie waluty, decyzja budowy Gdyni i t. d. Autor powiada: **„Najcięższą, czarną robotę** wykonała demokracja parlamentarna, ułatwiając dalsze wysiłki. W ciągu następnych lat 12-tu **poprawiano i rozwijano** w miarę doświadczenia dorobek odziedziczony" (str. 60). Stąd — w imię prawdy! — autor mówi: „Każdy miłujący prawdę dostrzeże, że **okres demokracji parlamentarnej dokonał pracy na niecodzienną miarę".**

Ciekawe są także rozważania p. Młynarskiego na temat **siły państwa** i narodu, którą daje demokracja. Ale o tym może innym razem.

Konkluzja autora: „Naprawa wewnętrzna nie da się osiągnąć przez kurczowe trzymanie się **monopolu władzy,** sprawowanego przez grupę zasłużonych, rozcieńczoną zalewem nie zasłużonych"... (str. 63). I dalej: **„Rzetelny patriotyzm dyktuje każdemu jedno, jedyne wyjście — nawrót do zasady demokracji".** Nie musi to oznaczać osłabienia władzy wykonawczej! — zastrzega się autor.

Taką jest treść praktycznych wywodów autora. Teoretyczne wywody na temat nacjonalizmu i „nacjokratyzmu" na razie pomijamy.

Stanowisko autora jest rozumne i dobrze uzasadnione. W naszych czasach modnego małpowania „argumentów" Gobbelsa i jemu podobnych są to wywody **cenne i śmiałe.**

K. CZAPIŃSKI.

# Niepewne losy franka

## A jednak Blum miał rację!

(l.) Uwagi poniższe na temat niepewności dalszych losów franka wydają się pozostawać w sprzeczności z widoczną poprawą sytuacji franka francuskiego.

Cóż jednak poprawa ta oznacza? Od lipca 1937 frank jest walutą nieustabilizowaną, której wartość pozostaje zależna od wahań rynkowych. Również obecnie zrezygnowano z ostatecznej stabilizacji franka, ze stabilizacji formalnej— zapowiadając jedynie, że ustalony obecnie poziom ma być stabilizacją faktyczną.

Jakież są widoki, że ten poziom będzie już poziomem ustalonym? Że frank znów się nie zachwieje?

Masowy powrót kapitałów—jak słusznie twierdzi organ Generalnej Konfederacji Pracy „Le Peuple"— niczego jeszcze nie dowodzi. — Świadczy jedynie, że spekulanci zarabiają na nowej obniżce franka Czy te wielkie zarobki — z punktu widzenia interesów kraju są korzystne — to bardzo wątpliwe. — Nawet więcej niż wątpliwe. Niewątpliwe są za to korzyści spekulantów.

I, jeśli dopuszcza się już działalność spekulantów, jeśli nawet liczy się na tę ich działalność jako na sposób zaopatrzenia Francji w kapitały, stwarza się **niebezpieczny precedens... Spekulacja znajduje niejako uprawnienie dla swych machinacyj.**

Do takich paradoksów dochodzi się, odrzucając jedyną słuszną drogę, drogę wskazaną przez Bluma: drogę kontroli nad ruchem kapitałów i kredytem.

Inny paradoks: Niektórzy uważają za wielce korzystny objaw t. zw. „rewaloryzację zapasów złota". Chodzi o to, że — po nowej obniżce kursu franka — zapas złota w przeliczeniu po nowym kursie będzie zawierał więcej franków (obniżonych) niż poprzednio (przed obniżką). Czy istotnie taka operacja matematyczna może mieć jakiś sens, jakiś wpływ na życie gospodarcze? Czy to „cudowne" mnożenie franków jest w istocie tak radosnym objawem? Chyba w takim razie, gdyby wewnętrzna wartość franka nie obniżyła się, gdyby frank nie „obsunął się" w stosunku do cen krajowych, a to jest wątpliwie, — choćby ze względu na położenie importu, a więc wzrost kosztów produkcji.

Pomińmy jednak te względy, — zatrzymajmy się na sprawie powrotu kapitałów. Przypływ ich umożliwi ulckowanie bonów skarbu Państwa, powodzenie pożyczki — rozpisanej przez Rząd, zapewni zrównoważenie deficytu na rok 1938? Pewnie, byłoby to bardzo korzystne, ale deficyt roku 1938 nie jest czymś wyjątkowym. Te same trudności wystąpią w roku 1939 i 1940. Wydatki zbrojeniowe w żadnym razie nie będą niższe. Nie zdoła w obecnej sytuacji —zaradzić ani wzrost podatków, ani obcięcie wydatków.

Nie należy zapominać, że Rząd Daladiera, odrzucając słuszne rozwiązanie tow. Bluma, zdał się na łaskę i niełaskę „zaufania" finansiery i wahań światowych rynków finansowych.

Nie mówmy nawet o komplikacjach wewnętrznych! O warunku, jaki będzie się starał kapitał narzucić Rządowi w dziedzinie społecznej, o próbach zamachu na zdobycze socjalne! Przeciw temu z całą stanowczością zastrzega się klasa robotnicza.

Chodzi jednak o coś więcej — o to, że wahania i zakłócenia na tych rynkach, przypływy fal „nieufności" mogą z łatwością zakłócić te przesłanki, na których oprzeć się pragnie próby zrównoważenia budżetu Francji i równowagę waluty, znajdującą się co najwyżej „na ostrzu noża".

Jasny i odważny projekt tow. Bluma byłby doprowadził do wyjaśnienia sytuacji. Wolne kapitały byłyby zmuszone do produktywnej pracy w kraju.

Odrzucenie tego projektu sytuację Francji skomplikowało. Sądzimy, że Francja będzie musiała na tę drogę wrócić.

# Dwudziestopięciolecie Robotniczej Międzynarodówki Sportowej

W tych dniach upłynęło 25 lat od czasu, kiedy w roku 1913 założona została w Gandawie Międzynarodówka Sportu Robotniczego.

**Inicjatywa zorganizowania robotników, oddających się sportowi w Międzynarodówkę, wyszła z Belgii i Francji. Dużo wysiłków pracy i wytrwałości wymagało, zanim inicjatywa ta znalazła oddźwięk w innych krajach. Początek wszelako był zrobiony i wkrótce przystąpiono do przygotowań do Kongresu, który odbył się 10 marca w Gandawie.**

**Kraje, które przystąpiły do** Robotniczej Międzynarodówki Sportowej liczyły 220 tys. zorganizowanych członków.

Na kongresie założono Międzynarodówkę, a na przewodniczących wybrano tow. tow. Saint Venanta (Francja) i Bridoux (Belgia). Następny kongres miał się odbyć w sierpniu 1914 roku w Kolonii, lecz na przeszkodzie stanął wybuch wojny światowej.

Atoli zaraz po zakończeniu działań wojennych tow tow. Bridoux i Derlieger, obaj z Belgii, energicznie przystąpili do nawiązania potarganych przez wojnę więzów. W roku 1919 sprawa posunęła się tak daleko, że można było od m. Seraing nad Mozą zwołać kongres, który obesłany był przez cztery kraje.

Obrady tego kongresu dotyczyły przede wszystkim sprawy wciągnięcia jak największej liczby krajów do Międzynarodówki. Istotnie, na następnym kongresie, który zebrał się we wrześniu 1920 roku w Lucernie, reprezentowane były już następujące kraje: Anglia, Belgia, Czechosłowacja, Finlandia, Francja i Niemcy. Kongres ten zyskał sobie nazwę Kongresu Odbudowy. Na siedzibę Międzynarodówki obrano Brukselę.

Od tego dnia zaczyna się stopniowy wzrost Międzynarodówki Sportowej, która na kongresie w 1925 r. w Paryżu może wykazać się 1.300 tys. członków, w roku 1927 na kongresie w Helsinki — 1.600 tys. członków, a w roku 1929 — na kongresie w Pradze— 1.720 tys. członków.

W ciągu tych 25 lat istnienia Robotniczej Międzynarodówki Sportowej odbyły się trzy Olimpiady Robotnicze: pierwsza w r. 1925 w Frankfurcie nad Menem, druga w 1931 r. w Wiedniu i trzecia w r. 1937 w Antwerpii. Wszystkie wymienione olimpiady były wielkimi przeglądami tężyzny robotniczej.

Po Olimpiadzie wiedeńskiej sytuacja polityczna w kilku krajach uległa pogorszeniu, co nie mogło się nie odbić ujemnie na liczebności Międzynarodówki Sportowej. W roku 1953 rozwiązano w Niemczech sport robotniczy, majątek związków sportowych skonfiskowano, a wielu sportowców uległo prześladowaniom. Również na Łotwie po puczu reakcjonistów sport robotniczy został zakazany. To samo zdarzyło się na Litwie. W roku 1934 wraz ze zbombardowaniem w Wiedniu osiedli robotniczych rozwiązano także potężną organizację sportową austriackich robotników.

Dla uczczenia tego jubileuszu odbędzie się wkrótce kongres jubileuszowy Robotniczej Międzynarodówki Sportowej.

# Wiadomości z całej Polski

### DZIECKO SPOWODOWAŁO POŻAR.

We wsi Kuksy, w pow. święciańskim, spłonęły dwa gospodarstwa z inwentarzem żywym i martwym. Straty wynoszą około 8000 zł. Jak ustalono, pożar spowodował 7-letni Józef Gieniusz, który bawiąc się zapałkami zaprószył ogień.

### SAMOBÓJSTWO LEŚNICZEGO.

Z Wilna donoszą, iż podczas inspekcji lasu strzelił sobie w skroń leśniczy z Rukojń, Jachimowicz. Desperat wkrótce zmarł. Przyczyna zamachu samobójczego nie jest narazie znana.

### ZABÓJSTWO PRZED KOŚCIOŁEM.

Z Kruczkowa, pow. Łańcut, donoszą:

Na schodach miejscowego kościoła rozegrała się krwawa tragedia.

Gdy po nieszporach wychodziła z kościoła żona niejakiego Nowaka, zwrócił się do niej mąż i zaczął jej czynić wymówki, poczym strzelił do niej dwa razy z rewolweru. Do leżącej na ziemi Nowak strzelił jeszcze raz, jakby chcąc się upewnić, że ją zabił. Ludzie nadbiegli z kościoła, zastali już Nowakową nieżywą. Zabójca zbiegł i ukrywał się przez jakiś czas przed policją, poczym jednak zgłosił się na posterunek policji i przyznał się do popełnienia czynu.

### UCIECZKA DWÓCH WIĘŹNIÓW.

Z więzienia w Kałuszu zbiegli po wyłamaniu krat dwaj więźniowie. Pościg doprowadził do ujęcia jednego ze zbiegów.

### ŚMIERTELNA PRZEJAŻDŻKA.

Na jezioro w Gentomiu, w pow. tczewskim, wybrało się kilka osób, m. in. uczeń 8 kl. gimnazjum w Pelplinie, Kazimierz Kilian, który w tych dniach miał zdawać egzamin. W pewnym momencie łódź wywróciła się i wszyscy wpadli do wody. Dzięki szybkiej pomocy, wszystkich zdołano uratować z wyjątkiem Kiliana, którego zwłoki wydobyto po dłuższych poszukiwaniach.

### ZABÓJSTWO NA ZABAWIE.

We wsi Jędrzejów, pod Łodzią, na zabawie tanecznej doszło do krwawego starcia między kilku uczestnikami zabawy. W czasie wynikłej awantury 22-letni Czesław Baranek, strzelił do 25-letniego Stefana Kiernala, kładąc go trupem na miejscu. Gdy obecny przy zabójstwie 26-letni Edward Barłoga usiłował rozbroić Baranka, ten ostatni zaczął strzelać do Barłogi, raniąc go ciężko w brzuch. Ciężko rannego Barłogę odwieziono do szpitala, zabójcę zaś aresztowano.

### POŻAR W KOŚCIELE.

W kościele parafialnym we wsi Skomlin, pow. wieluńskiego, wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem odnawiającego wnętrza kościoła artysty-malarza, Dąbrowskiego, wybuch pożar. Ogień strawił drewnianą kruchtę kościoła, krytą blachą. W czasie akcji ratunkowej Dąbrowski uległ poparzeniu. Straty wynoszą kilka tysięcy złotych.

### LUDZIE SPADLI WRAZ Z BALKONEM.

Na IV-ym piętrze domu Nr. 67 przy ul. Sienkiewicza w Łodzi, zarwał się balkon, w którym znajdowało się 7 osób. Jedna z osób zdążyła uskoczyć w ostatniej chwili do mieszkania, 6 pozostałych spadło wraz z balkonem na dach sąsiedniego 3-piętrowego domu, odnosząc cięższe i lżejsze obrażenia.



# Jedno pytanie

*„A.B.C." ogłosza dzień w dzień bardzo uroczyście:*

*„A.B.C." jest JEDYNYM pismem w Polsce, które bojkotuje żydowskie Biura ogłoszeń. Wynika z tej deklaracji dostojnie uroczystej (niebotyczne litery), że:*

*„Warszawski Dziennik Narodowy",*
*„Kurier Poznański",*
*„Falanga",*
*„Jutro Pracy",*
*„Myśl Narodowa",*
*„Prosto z Mostu"*

*itd., itp. NIE BOJKOTUJĄ bynajmniej ŻYDOWSKICH Biur ogłoszeń, czyli że pieniądze ŻYDOWSKIE uczestniczą w propagandzie ANTYSEMICKIEJ tych pism, a tylko „A.B.C." jest, jako „Biała lelija"...*

***Ponawiamy tedy pytanie:***
***CZY TO PRAWDA TO, CO PISZE „A.B.C."?***

*Bo jeżeli prawda, — w takim razie antysemityzm w Polsce — z wyjątkiem „A.B.C." — przypomina rumuńskiego p. Codreanu, który — według aktu oskarżenia — nie unikał subsydiów z rąk ŻYDOWSKIEGO kapitału finansowego, chociaż proklamował antysemityzm aż „krwawy".*

*Jeżeli zaś to nieprawda, — w takim razie „A.B.C." uprawia... „nielojalną konkurencję" w stosunku do kolegów po antysemickim fachu.*

*Więc jakże to jest?*

*Bierzecie, panowie antysemici, pieniądze ŻYDOWSKIE za ogłoszenia, jak twierdzi „A.B.C.", czy nie bierzecie?*

*Odpowiedź nie należy do trudnych:*

*albo TAK, albo NIE!*

*Ar.*

# Na kopalni „Szczęście Luizy"

## Robotnicy musza strajkiem walczyć o wypłatę zarobków

Wczoraj wybuchł strajk okupacyjny całej załogi na kopalni „SZCZĘŚCIA LUIZY" w Szopienicach. **PRZYCZYNĄ STRAJKU JEST NIEWYPŁACENIE ROBOTNIKOM ZAROBKÓW ZA KWIECIEŃ.**

**Po bezskutecznej konferencji Rady zakładowej z kierownictwem kopalni, robotnicy zdecydowali się na akcję strajkową, oświadczając, że prowadzić ją będą aż do chwili otrzymania należnych sum.**

**Strajkiem kieruje Rada zawodowa z tow. Waszakiem na czele.**

**Kopalnia „Szczęście Luizy" znana jest z częstych zatargów z robotnikami; odbyło się na niej kilka strajków okupacyjnych, m. in. jeden trwał aż trzy tygodnie.**

# Od Administracji

**Wydawnictwo nasze obecnie doc'era do wszystkich miejscowości kraju we wczesnych godzinach rannych.**

**Żądajcie numerów**
**w KIOSKACH**
**u KOLPORTERÓW**
**w URZĘDACH POCZTOWYCH**
**Zgłaszajcie prenumeratę**

**Brak pisma prosimy niezwłocznie reklamować w centralnej Administracji Warszawa 1, ul. Warecka 7 tel. 5.13—80**

# Z Górnego Śląska

## Policjanci oskarżeni o ciężkie pobicie człowieka

Inf. A. Prasowa donosi:

Przed paru miesiącami na ul. Piłsudskiego w Katowicach, obok teatru im. Wyspiańskiego, w porze nocnej, od idącego rozbawionego towarzystwa odłączył się jeden z osobników i na środku jezdni wstrzymywał wszystkie pojazdy. Przechodzący patrol policyjny usunął osobnika z jezdni i odprowadził go na komisariat policyjny. Był to, jak się okazało później, inż. Dobrowolski z Warszawy. W czasie, gdy go odprowadzano, inż. Dobrowolski, będący w stanie pijanym, awanturował się i stawiał opór policji.

Na drugi dzień rano znajomi inż. Dobrowolskiego odprowadzili go z komisariatu na pociąg, którym następnie udał się w drogę do Krakowa. Narzekał on wówczas, że po zajściach dnia poprzedniego jest bardzo chory — i że ma wrażenie, iż ktoś go pobił. W Dziedzicach inż. Dobrowolski zemdlał, a następnie w stanie groźnym przewieziono go do Krakowa, gdzie został umieszczony w szpitalu. Po kilkunastu dniach zmarł.

Jak orzekli lekarze, inż. Dobrowolski, będący słabego zdrowia, zmarł od urażeń, jakie otrzymał od bicia go pałkami gumowymi. W sprawie tej przeprowadzono dochodzenia i stwierdzono, że inżynier został pobity przez patrol policyjny, który odprowadzał go na komisariat; w czasie tym zmarły stawiał opór i wymyślał policjantom.

Przeciw trzem policjantom wytoczono skargę sądową. Rozprawa odbędzie się w najbliższych dniach.



## Nowe zwycięstwo C. Z. G.

Robotnicy, zatrudnieni w kopalniach śląskich, wykazują coraz większe przywiązanie do Centralnego Związku Górników. Wyrazem tego były wybory na starszego brackiego w kopalni *„Siemianowice"*, które odbyły się w dniu 12 maja r. b. Na starszego brackiego kandydowało dwóch kandydatów p. Rosołek z Z.Z.P. i tow. Liberski z C.Z.G.

Tow. Liberski uzyskał 487 głosów wobec 439 głosów, które padły na Rosołka. Tow. Liberski został więc wybrany starszym brackim.

Na marginesie tych wyborów należy zauważyć, że Z.Z.P. robił wszystko, aby socjalistyczny kandydat przepadł. Sam p. Rosołek naprzykład wyrwał robotnikowi Franciszkowi Dziadkowi z ręki kartkę wyborczą z napisem „tow. Liberski" i zniszczył ją(?!). Nic to jednak Z.Z.P. nie pomogło, bo ludzie wierzą w C.Z.G.

## Strajk o słuszne postulaty

### w fabryce maszyn i odlewni żeliwa w Warszawie

W fabryce maszyn i odlewni żeliwa braci **Geisler, Opolski i Patschke** przy ul. Leszno 128 w Warszawie wybuchł w dn. 12 maja strajk fornierzy (w liczbie 14).

Do strajku doszło z następujących powodów:

1) **niehonorowania przez firmę umowy zbiorowej,**

2) **nieregularnych wypłat zarobków robotnikom,**

3) **zmuszania robotników do pracy w godzinach nadliczbowych,**

4) **wydalenia robotnika.**

W dn. 16 mja odbyła się konferencja z właścicielami fabryki przy udziale — ze strony firmy— pp. inż. Szczepanika i Szebeko, a ze strony robotników — sekretarza okręgowego Związku Metalowców, tow. B. Gruszki i delegatów.

Na konferencji nie doszło do porozumienia z powodu nieustępliwego stanowiska właścicieli fabryki.

**Wzywamy formiarzy, by nie podejmowali pracy w firmie Geislera, w której trwa strajk o słuszne postulaty robotnicze.**

# Z życia robotników rolnych

## Panu inspektorowi pracy w Srodzie do wiadomości

Majątek Runowo w pow. średzkim dzierżawi niejaki p. Jan Kraczkowski. Dzierżawca nie wydał jeszcze robotnikom, pracującym u niego opału za rok 1937, o opale zaś na rok bieżący nie ma wogóle mowy.

Robotnicy nie mogą czekać nie wiadomo jak długo, na należne im deputaty.

### SŁUGUS HITLEROWSKI W MAJĄTKU ŻABIKOWA.

Majątek Żabikowo w powiecie średzkim, należący do Marii Seifert, administrowany jest przez Niemca, Adolfa Zytke. Prawą ręką tego pana jest włodarz Żukowski, którym Zytke chętnie się wyręcza w stosunkach z robotnikami.

Żukowski pobił w ubiegłym tygodniu nieletniego chłopca. Za pobitym ujęli się dwaj jego bracia, robotnicy rolni, zatrudnieni w tymże majątku, Szudrowicze pomiędzy którymi i Żukowskim wynikła bójka. Szudrowiczów policja aresztowała i przytrzymała w areszcie śledczym.

Przewód sądowy ustali niewątpliwie winę Żukowskiego, który już raz był karany za pobicie robotnika w Słupi Wielkiej.

Radzimy krewkiemu włodarzowi aby się nieco opanował i uspokoił, ponieważ prowokowani robotnicy mogą się zapomnieć i dać mu odpowiednią naukę. Zaś p. Zytke radzimy, aby wpłynął pod tym względem na swego pomocnika — i pouczył go, jakie prawa obowiązują w Polsce.

# WIADOMOSCI SPORTOWE

## PIŁKA NOŻNA

### DRUŻYNA OKRADZIONA NA BOISKU

W niedzielę w meczu piłkarskim o mistrzostwo krakowskiej Ligi Okręgowej K. S. Zwierzyniecki pokonał Tarnovię 2:1.

W czasie gry wydarzył się dość rzadki wypadek okradzenia całej drużyny piłk. Mianowicie złodziej wdarł się do szatni i zabrał cenniejsze rzeczy, jak zegarki, portfele i t. p., po czym umknął, niezauważony przez nikogo.

### BRAZYLIJSKA REPREZENTACJA PIŁKARSKA PRZYBYŁA DO FRANCJI

W poniedziałek przybyła do Cherbourga reprezentacja piłkarska Brazylii, która ma rozegrać w Strasburgu mecz o mistrzostwo świata z reprezentacją Polski.

W wywiadzie z dziennikarzami prezes brazylijskiego związku piłki nożnej dr. Branco oświadczył, że drużyna liczy 22 zawodników, przy czym wszyscy są zawodowcami. Najstarszy z tych graczy ma 38 lat, najmłodszy 20. Jeden z zawodników jest dyplomowanym lekarzem, ale dotychczas nie zrezygnował z czynnego uprawiania piłki nożnej.

Dr. Branco oświadczył równocześnie dziennikarzom, że niestety nie posiada żadych bliższych informacji o polskich piłkarzach i nie bardzo się orientuje, jaki poziom Polacy reprezentują. Dr. Branco ma zamiar udać się do Strasburga, aby na miejscu zapoznać się z terenem spotkania.

## LEKKOATLETYKA

### LWÓW — KRAKÓW W LEKKOATLETYCE

W dniu 26 b. m. w Krakowie odbędzie się międzymiastowy mecz lekkoatletyczny Lwów — Kraków.

W programie meczu uwagę zwraca pojedynek Kucharskiego z Soldanem w biegu na 1500 metrów. Zarazem będzie to pierwszy start Kucharskiego w sezonie bieżącym po zaprawie przeprowadzonej w Atenach.



## Kącik radiowy

**DZIŚ, 18 maja — ŚRODA**

17.00 „Żołnierz polski w średniowieczu" — odczyt.

17.50 Przygotowanie dziewcząt do obrony kraju — pogadanka.

21.00 Koncert chopinowski — Henryk Sztompka.

21.45 „Poeci Apelu" — kwadrans poetycki.

### PIERWSZA KSIĄŻKA O RADIOFONII

Przed kilku dniami opuściła prasę drukarską pierwsza w Polsce książka poświęcona zagadnieniom radia p. t. „Kulisy radiofonii". Autorem książki jest znany słuchaczom radia z całotygodniowych występów przed mikrofonem Kierownik Biura Studiów Polskiego Radia p. Krzysztof Eydziatowicz.

„Kulisy radiofonii" zostały wydane starannie i zawierają na 320 stronach ogromną ilość materiału informacyjnego o radiofonii polskiej i radiofoniach innych krajów.

Książka jest do nabycia we wszystkich księgarniach w cenie zł. 6 za egzemplarz, względnie bezpośrednio w „Wydawnictwie Książki o Radio" — konto P. K. O. nr. 171.

## Radio warszawskie

**ŚRODA, dnia 18 maja.**

WARSZAWA I: 6.15 Pieśń. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muz. — płyty. 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. — płyty. 8.03 Aud. dla szkół. 11.00 Aud. dla poborowych. 11.15 Aud. dla szkół. 11.45 Berlioz — płyty. 11.57 Hejnał. 12.03 Aud. południ. 15.30 Wiad. gospodar. 15.45 „Matura czarnoksięska" — aud. dla dzieci. 16.00 Uczmy się mówić. 16.15 Ork. Wileńska. 16.50 Pog. akt. 17.00 Żołnierz polski w średniowieczu — odczyt. 17.15 Brahms: Kwartet fortepianowy. 17.50 Przygotowanie dziewcząt do obrony kraju — pog. 18.00 Wiad. sportowe. 18.10 Piosenki franc. — płyty. 18.30 Program. 19.20 Rec. śpiewaczy Konrada Żelechowskiego. 19.35 Stary Doktór odpowiada na listy. 19.50 Tr. fragm. meczu piłkarskiego Londyn — Śląsk. 20.10 Europejskie ork. — płyty. 20.45 Dziennik pog. 21.00 Konc. chopinowski w wyk. H. Sztompki. 21.45 Kwadrans poezji. 22.05 „Kalejdoskop" — lekka aud. muzyczna (z Poznania). 22.50 Ost. dziennik.

WARSZAWA II 13.00 Muz. — płyty. 14.00 Parę informacji. 14.05 Program. 14.10 Koncert rozrywkowy — płyty. 15.00 Wysyłam dziecko na kolonie. 15.15 Wiad. sportowe. 15.20 Zespół Rachonia. 18.00 Muz. lekka — płyty. 19.05 Koncert dawnej muzyki. 19.55 Życie kulturalne stolicy. 22.00 Przegląd kulturalny. 22.15 Konc. symf. pod dyr. G. Fitelberga. 23.05 Muz. lekka i tan. — płyty.

**CZWARTEK, 19 maja**

WARSZAWA I: 6.15 Pieśń. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Muz. (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muz. (płyty). 8.00 Dla szkół. 11.00 Aud. dla poborowych. 11.15 Pieśni St. Niewiadomskiego. 11.40 Impromtu fortepianowe (płyty). 12.00 Hejnał. 12.03 Aud. południ. 15.30 Wiad. gospod. 15.45 Rozmowa muzyka z młodzieżą. 16.15 Koncert: soliści: Teodor Juśkiw — śpiew, Aleksander Wielhorski — fortepian. 16.50 Pog. Akt. 17.00 O bibliotece naukowej dla młodzieży. 17.15 Zewe. 18.10 Skrzynka ogólna. 18.25 Pro spół z Poznania. 17.50 Wiad. sportogram. 18.35 Aud. dla młodzieży. 17.15 Zespół z Poznania. 17.50 Wiad. sportowe. 18.10 Skrzynka ogólna. 18.25 Program. 18.35 Aud. dla młodz. wiejskiej. 19.00 Premiera słuchowiska „Bohaterowie" — Józefa Wechsberga. 19.30 Antoni Makowski klarnet, Artur Wentland — fortepian. 19.50 Pog. akt. 20.00 Koncert rozrywkowy (ze Lwowa). 21.45 „Portret kardynała Newmana" — szkic literacki ks. biskupa dr. Józefa Gawliny. 22.00 Twórczość Karola Szymanowskiego. Wyk. St. Korwin-Szymanowska — sopran. Zbigniew Drzewiecki — fortepian. Ork. P. R. pod dyr. Grzegorza Fitelberga. 22.30 Ost. dziennik. 23.00 „Dni Krakowa" — odczyt w jęz. niemieckim.

WARSZAWA II: 13.00 Płyty. 14.00 Parę informacji. 14.05 Program. 14.10 Koncert rozrywkowy — płyty. 15.00 Jak spędzić święto? 15.10 Wiad. sportowe. 15.15 Trio P. R. 18.00 Muz. kameralna Schuberta. 19.00 Muz. tan. 19.55 Życie kulturalne stolicy. 22.00 „Rafael" — gawęda o sztuce. 22.15 Piosenki — płyty. 22.30 Muz. tan.

## DZIAŁ LEKARSKI



# Tabela wygranych

## 9 dzień ciągnienia IV klasy 41 Loterii Państwowej

### I i II ciągnienie

**GŁÓWNE WYGRANE.**

25.000 zł. Nr.: 57086 151254.
15.000 zł. Nr. 119713.
10.000 zł. Nr.: 57438 129219.
Po 5.000 zł. Nr.: 31495 54631 60128 77878 112268 117497 126145 151321.
Po 2.000 zł. Nr.: 4929 5879 7522 12451 14037 20847 31623 40383 45811 63980 86451 110474 115268 145445 154919.
Po 1.000 zł. Nr.: 15961 27794 30266 41031 43461 44585 47877 54113 54649 56147 78787 91245 94823 96041 101408 101504 107180 114126 115742 123508 125468 141149 155137.

**WYGRANE PO 250 ZŁ.**

195 219 56 382 425 520 630 776 [illegible]1 28 63 1142 96 212 73 381 526 656 850 2084 223 392 471 97 507 66 618 727 823 3057 97 119 262 66 87 314 413 51 552 60 68 612 39 708 38 39 58 90 843 51 86 920 40 4174 255 313 663 907 5058 109 28 57 255 369 99 486 625 919 6183 280 469 708 886 95 7014 122 63 294 307 462 532 658 729 68 807 69 92 8134 201 18 323 39 610 741 910 12 9013 62 282 318 473 549 77 10014 35 82 190 302 483 670 85 709 836 40 88 11311 39 52 652 763 64 874 87 12143 224 449 708 47 815 91 949 60 62 92 13078 107 15 301 505 741 90 959 14120 53 59 494 860 15020 394 480 865 914 57 80 16168 253 92 304 10 425 640 43 717 804 11 909 17293 502 25 665 750 709 827 934 18048 556 687 703 983 94 19053 331 608 770 898 926 56 20071 271 84 380 424 623 29 746 963 21079 115 45 93 306 409 653 732 46 810 971 77 22030 138 81 206 7 66 453 755 62 861 931 23013 66 73 88 125 32 208 305 95 425 31 556 66 676 83 774 836 958 72 24005 267 305 457 83 699 914 39.

25097 161 335 419 69 555 89 689 811 59 87 26042 138 336 415 43 920 27141 46 231 441 643 733 88 848 920 61 28036 73 182 221 324 44 69 568 845 901 50 29006 157 45 416 17 69 531 688 755 65 921 30112 17 77 83 269 78 311 562 78 666 87 715 94 809 31030 185 229 96 517 97 603 20 750 806 905 7 12 95 32187 267 391 421 526 612 48 900 33187 200 384 678 34093 196 240 319 453 61 698 99 715 880 96 904 35016 70 80 115 241 54 65 69 80 571 740 48 65 919 36195 259 319 43 492 534 627 68 741 802 86 37155 200 377 93 423 615 889 935 38002 78 106 242 378 406 575 661 758 870 912 22 39049 50 107 391 433 50 69 501 621 26 78 911 42043 54 266 630 35 805 39 78 43094 185 303 415 49 618 706 65 829 30 67 963 44070 91 127 91 354 97 433 649 75 851 52 56 917 70 45065 145 246 98 385 503 6 804 27 46019 371 404 38 57 47034 80 372 501 25 50 79 644 829 69 968 48059 133 330 409 63 628 741 806 45 60 95 952 72 89 49015 51 289 534 636 775 827 78 910 28 83 50080 223 350 56 99 806 50 95 997 51103 72 91 207 20 203 393 568 606 52040 109 58 235 338 615 871 996 53078 131 315 457 557 624 25 54165 79 201 62 93 383 450 683 730 55179 363 536 635 37 718 825 88 56104 46 86 474 561 657 770 964 57030 35 223 752 852 59 58205 52 336 511 638 826 29 57 952 59005 34 109 37 364 518 723 36 73 818 88 986 60024 81 128 94 260 93 478 507 63 65 703 75 918 50 97 61027 34 60 111 355 95 514 20 68 832 927 67 99 62074 277 85 362 443 87 518 34 61 762 975 63007 84 114 233 49 311 650 64091 94 143 45 236 74 93 355 469 655 700 9 62 808 95 957 65138 99 213 23 55 339 42 499 626 861 915 82 66125 243 63 78 323 24 36 91 491 667 767 926 77 67309 518 77 84 607 774 96 811 22 944 61 68473 85 99 547 677 85 795 931 46 69071 153 287 370 413 593 765 75 835 916 70073 96 126 303 42 506 37 601 87 93 954 70 71039 61 153 232 39 98 386 443 531 96 642 74 706 68 84 935 72406 535 678 820 944 60 73141 54 76 95 279 99 342 53 462 577 657 788 819 59 73 902 69 74353 87 464 597 643 97 535 78 856 983 75063 176 209 57 347 428 559 647 87 704 21 72 843 921 76212 419 56 551 639 87 95 700 803 77179 292 344 430 89 560 72 666 706 803 937 78214 332 457 518 61 620 707 88 852 931 39 62 79106 231 51 341 69 424 45 72 82 513 649 709 926 80072 116 218 300 80 414 40 42 57 617 41 892 81211 32 98 495 795 502 21 957 82211 69 333 65 83 407 680 749 944 85 83102 12 28 41 392 509 613 17 826 944 68 97 84010 42 248 342 52 438 45 527 44 690 838 59 85134 77 206 357 58 495 926 86002 100 14 94 229 30 40 64 375 441 667 71 845 87080 83 114 45 68 245 392 481 570 594 824 84 913 88082 127 300 43 60 69 79 448 635 73 852 920 89099 145 57 580 668 991 90049 290 74 84 89 314 408 59 62 959 68 87 91209 317 48 471 570 624 85 716 987 92020 154 301 556 66 642 84 713 46 887 921 93012 100 46 219 29 64 363 440 507 46 628 742 73 822 94084 173 365 66 31 441 565 658 772 95033 351 86 95 605 937 50 52 96011 43 90 199 75 79 316 35 575 621 84 816 23 901 86 97164 242 95 306 17 454 642 50 66 904 19 98244 59 343 57 87 450 850 61 69 99194 224 322.

250 złotych

100002 157 99 684 848 101284 87 598 727 810 968 79 102065 85 146 75 837 369 403 9 5759 832 46 103189 264 309 37 67 85 488 593 651 64 94 726 46 824 39 2 63 104382 501 655 105226 359 530 68 789 803 40 106039 156 253 54 59 354 436 62 80 524 610 82 96 867 923 90 107043 63 161 391 65 9765 93 80 108020 60 70 103 10 30 370 468 537 43 60 67 873 905 41 63 109103 282 354 489 705 850 110050 72 75 87 103 379 588 96 776 869 62 1110559 60 93 191 218 83 375 409 560 87 617 796 96 948 63 64 112009 88 98 209 21 336 512 665 67 843 113355 497 500 81 723 936 76 95 114005 77 110 27 280 463 521 687 56 861 115106 520 36 62 626 32 57 718 897 919 75 94 116023 129 259 412 535 76 656 70 61 862 82 906 117008 82 97 130 37 250 3939 456 550 61 734 811 937 82 118018 268 409 513 66 769 79 811 61 73 119001 47 418 24 67 552 32 533 56 800 907 120037 163 87 446 51 71 508 55 95 98 663 717 852 65 928 77 121052 117 201 47 83 321 647 798 979 89 122006 7 96 155 221 403 49 526 36 60 784 863 961 123068 82 363 557 99 670 742 867 99 990 124021 125076 119 283 316 61 407 607 32 820 57 67 909 46 126059 117 66 58 70 274 301 489 549 58 658 734 35 967 127220 38 549 626 73 80 128178 94 337 38 405 50 517 78 80 621 [illegible] 150 273 362 72 84 725 145069 306 417 639 59 710 57 877 931 147034 47 74 89 116 278 94 460 536 749 807 906 96 148050 67 241 350 458 890 976 149034 40 328 486 518 23 87 603 81 768 950 66 150087 98 138 41 222 391 440 64 580 84 608 811 40 907 151065 71 119 543 67 600 26 85 850 936 75 92 152196 223 530 694 153051 593 94 661 814 908 64 154215 452 510 867 906 155001 310 402 515 92 628 218 59 961 156123 82 92 211 59 322 514 723 33 157095 171 90 223 71 75 370 563 829 158115 479 541 671 761 943 159034 47 523 30 69 86 632 788 844 63 941.

### III ciągnienie

**WYGRANE PO 250 ZŁOTYCH.**

52 373 733 860 1134 450 518 70 687 790 2155 254 569 625 734 54 831 3165 657 768 969 4164 223 77 301 5 134 285 443 78 619 778 853 923 61 6093 152 328 436 540 777 810 83 925 7018 370 690 700 60 838 81 8380 587 9 136 69 268 598 935 10193 789 929 11178 928 12032 605 8 30 13 249 438 66 77 556 640 41 61 752 986 14038 326 83 470 540 87 840 15120 40 47 267 77 524 41 62 740 978 15017 131 459 526 967 17010 348 645 62 66 791 804 18511 19045 84 209 74 426 20007 46 58 675 77 935 21385 550 773 86 906 22299 419 568 778 977 23343 616 780 862 24027 134 84 318 632 55 802 35 25251 348 834 26222 568 914 27223 985 28002 318 37 72 509 78 87 831 29787 923 93 30066 462 529 623 31198 340 488 518 27 789 32129 544 636 798 99 33101 333 59 515 27 34022 154 211 48 87 35076 382 456 668 94 800 36160 437 817 37137 378 416 91 875 84 976 38013 396 458 630 806 96 940 88 39091 210 460 505 601 928 40033 [illegible]

65028 46 127 81 580 613 98 918 66098 234 309 510 74 639 739 52 90 812 20 40 74 964 67128 294 355 679 83 68265 546 711 878 942 69010 420 79 82 512 932 70192 269 347 557 710 71601 53 722 931 40 72230 443 542 [illegible] 515 30 703 74 960 128047 125 201 78 244 414 519 702 45 129010 183 130256 413 825 924 131319 43 475 545 73 890 996 132623 79 763 855 133278 319 680 998 134011 105 24 263 86 302 633 836 135022 68 254 375 427 136121 246 472 691 741 137066 990 313 37 531 747 954 93 138070 193 297 318 546 636 139405 592 777 140116 314 634 993 141317 82 784 85 142038 940 65 68 72 143080 182 201 739 901 20 144013 57 285 427 775 145042 799 956 146123 33 282 332 39 511 770 147031 159 286 343 79 461 729 47 148042 653 777 833 94 945 149204 15 358 526 776 150328 411 643 884 151104 35 99 270 521 69 152302 153218 548 688 835 64 912 27 154414 404 79 155136 387 433 156006 238 56 342 872 90 976 157007 302 82 430 83 557 894 158163 150 59 311 87 790 907 46 159106 64 65 459 643 795.

### IV ciągnienie

**GŁÓWNE WYGRANE.**

*25.000 zł.* nr. 100450.
*20.000 zł.* nr. 132504.
*15.000 zł.* nr. 42024.
*10.000 zł.* nr. 93566.
*5.000 zł.* n-ry: 9507 50180 67730 94578 127439 143144 144189.
*2.000 zł.* n-ry: 9921 33039 38554 40756 43365 46034 73781 86020 99830 112476 115627 126804 128292 128381 138471 155143.
*1.000 zł.* n-ry: 13192 9742 33775 35040 43057 58811 68225 71655 72201 75997 79146 81620 88051 91951 98181 108331 108970 113247 113384 116096 118017 122982 124825 124865 142501

**WYGRANE PO 200 ZŁ.**

170 474 670 1226 52 355 97 461 615 31 57 939 2012 136 537 695 716 3058 193 669 722 24 878 921 4249 345 413 23 66 625 772 5 483 682 723 92 901 94 6480 776 7107 569 8260 360 575 745 50 950 97 9482 675 843 10132 791 875 944 11114 88 386 473 588 98 637 12045 171 348 460 77 562 79 957 13054 327 529 60 99 14048 313 562 15 290 497 882 924 16269 93 321 38 889 17483 597 775 [illegible]

# ŻYCIE WARSZAWY

## „Burza nad Europą — Kryzys kultury“

### Odczyt T. U. R.

Oddział warszawski TUR. organizuje dziś, dnia 18 maja o godz. 19.30 w sali Polskiego Towarzystwa Higienicznego, Karowa 31, odczyt zbiorowy p. t.:

**„BURZA NAD EUROPĄ — KRYZYS KULTURY“.**

Przemawiać będą: tow. tow. **Dorota Kłuszyńska, Franciszek Białas, Kazimierz Czapiński, Zygmunt Piotrowski i Kazimierz Pużak.**

Bilety w cenie 50 gr. i 25 gr. nabywać można w OKR. PPS., na dzielnicach, w Zw. Zaw., Sekretariacie TUR. i w kasie przy wejściu.

## Strajk w firmie „Jonisz“

W firmie przewozowej „Jonisz“ (Kolejowa 69), zatrudniającej 23 robotników (furmanów i tragarzy) wybuchł strajk okupacyjny.

Zatarg ten ma podłoże następujące: w firmie tej warunki pracy były niezwykle ciężkie, a płace— bardzo niskie.

Po długich rokowaniach w dniu 16 b. m podpisano w Inspekcji Pracy umowę, regulującą warunki pracy. W dniu 17 b. m. pracodawcy postanowili zemścić się na robotnikach i wydalili 6 z pośród nich z pracy. Wobec tego robotnicy stanęli solidarnie do strajku.

Zatarg trwa.

## Śmierć ucieczką

### przed chorobą

W poniedziałek około godz. 21 z okna IV p. klatki schodowej domu nr. 5 przy ul. Przejazd wyskoczył w zamiarze samobójczym mężczyzna, w wieku lat około 25.

Przy samobójcy znaleziono receptę, wystawioną na nazwisko Wincentego Wójcika. Na recepcie znajdowało się również wypisane nazwisko lekarza, wydającego receptę. Lekarz ten rozpoznał w samobójcy swego pacjenta, którego leczył od dłuższego czasu na przewlekłą chorobę. Adresu pacjenta lekarz nie miał.

Ostatnio Wójcik wskutek pogorszenia się stanu zdrowia, popadł w silny rozstrój nerwowy i postanowił popełnić samobójstwo.

## Groźny pożar pod Warszawą

W poniedziałek około godz. 23 we wsi Borków, gm. Zagóźdź, u miejscowego gospodarza Golaka odbywała się zabawa taneczna. W pewnej chwili uczestnicy zabawy zauważyli płomienie dobywające się z domu mieszkalnego Pawła Kowalskiego, najbliższego sąsiada Golaka. Bawiący rzucili się na ratunek gospodarstwa.

Pomoc nadeszła niemal w ostatniej chwili, bowiem Kowalski wraz z rodziną, składającą się z 6-ciu osób, uległ zaczadzeniu i niewątpliwie wszyscy ponieśliby śmierć w płomieniach. Ogień zaskoczył ich we śnie.

Po wyciągnięciu z płonącego domu Kowalskich, zdołano ich doprowadzić do przytomności.

W tym czasie płomienie przeniosły się na sąsiednie zabudowania i opanowały stajnię, oborę i budynki gospodarcze z inwentarzem żywym i martwym. Rozszalały żywioł objął również sąsiednie gospodarstwa Jana i Wiktora Gołębiowskich, Józefa Makusa i Andrzeja Bochenka.

We wsi powstała panika. Bydło wypędzono na łąki. Wynoszono dobytek z domów. Wskutek tych czynności wieśniacy nie spieszyli z ratunkiem. Dopiero dzięki energicznemu wystąpieniu sołtysa i kilku gospodarzy zorganizowano należycie akcję ratunkową. W gospodarstwach Gołębiowskich, Makusa i Bochenka spłonęły obory drewniane, kryte słomą i stajnie.

Policja ustaliła, że pożar powstał wskutek zaprószenia. Prawdopodobnie jeden z uczestników zabawy rzucił niedopałek papierosa do Kowalskich. Dochodzenie w toku. Dymkowski Franciszek zameldował policji o zaginięciu dwóch koni, które wypędził na pastwisko.

## Co grają w teatrach.

TEATR ATENEUM. Codziennie wiecz. „Szóste piętro“ A. Cheri.

TEATR WIELKI: Dziś „Manewry jesienne“.

TEATR NARODOWY: Dziś „Gęsi i Gąski“ Bałuckiego

TEATR POLSKI: Dziś wznowienie arcywesołej komedii Beaumarchail „Wesele Figara“ w reżyserii A. Węgierki z Lindorfówną, Romanówną, Małyniczówną, Zarebińską, Węgierką, Chodeckim, Chmielewskim, Grolickim, Małkowskim, Ziejewskim, Buczyńskim.

TEATR MAŁY: Dziś po raz ostatni „Asmodeusz“ Mauriac'a w reżyserii i z udziałem Marii Przybyłko-Potockiej.

Jutro przedstawienie zawieszone z powodu próby generalnej.

W piątek premiera nowej komedii F. Molnara „Nowa Dalila“.

TEATR NOWY: Punkt. o godz. 8 wiecz. świeżo wystawiony utwór Bernsteina „Serce“.

TEATR LETNI: Punkt. o godz. 8 wiecz. ostatnie przedstawienie „Damy od Maksyma“.

TEATR MALICKIEJ daje świetną sztukę J. A. Hertza „Jastrząb wśród gołębi“.

CYRULIK WARSZAWSKI: Satyra „Oś Cyrulik — Warszawa“.

MAŁE QUI PRO QUO: Ostatnie dni doskonała rewia „Skąd swąd“.

TEATR KAMERALNY: Dziś o 8 wiecz. „Niewiniątko“.

WIELKA REWIA: Dziś nowa komedia „Opiekuj się Amelią“.

TEATR „8.15“ daje codziennie „Krysię Leśniczankę“.

INSTYTUT REDUTY (Kopernika 36-40): Godz. 8 m. 30 wiecz. komedia A. Cwojdzińskiego „Teoria Einsteina“ w reż. Osterwy.

ROSYJSKE STUDIO DRAMATYCZNE (Nowy Świat 19): Dnia 20 maja premiera świetnej komedii H. Sudermana — Walka motyli“.

„TE CZTERY“ W KONSERWATORJUM. W środę 18 b. m. o godz. 20.15 wystąpi w sali Konserwatorium świetny zespół wokalny „Te cztery“ pod kierunkiem Wandy Dąbrowskiej (Vorbond). Będzie to pierwszy w Warszawie występ „Tych czterech“ po powrocie z berlińskiej Scali.

OSTATNIE 3 PRZEDSTAWIENIA „DAMY OD MAKSYMA“.

Kapitalna „Dama od Maksyma“ w reż. Niewiarowicza, arcydzieło farsy francuskiej. — obchodziła ostatnio jubileusz 75 przedstawienia na scenie Teatru Letniego przy wypełnionej widowni i grana będzie jeszcze tylko 3 razy, t. j. dziś we środę, czwartek i piątek.

W sobotę, dnia 21 maja premiera „Nie trzeba mnie było przejechać“ z Dymszą w popisowej roli głównej nadsekwańskiego „trampa“.

PREMIERA W TEATRZE MAŁYM.

Pojutrze, t. j. w piątek Teatr Mały występuje z premierą najnowszej komedii w 3-ch aktach świetnego autora „Wielkiej Miłości“ F. Molnara p. t.: „Nowa Dalila“ w przekładzie B. Gorczyńskiego i w reżyserii M. Przybyłko - Potockiej.

Obsadę tej świetnej komedii rodzajowej, która wystawiona po raz pierwszy w sezonie bieżącym cieszyła się na scenach: budapeszteńskiej, wiedeńskiej (Teatr Awademie) i praskiej dużym powodzeniem — stanowią u nas w rolach głównych: M. Kamińska (w prapremierze węgierskiej rolę tę kreowała słynna Lili Dorvus), L. Wysocka, J. Woskowski, J. Kurnakowicz, J. Roland. W innych rolach: A. Bagiński, K. Borowski i J. Krzewiński. Dekoracje (2 zmiany) Z. Węgierkowej.

## Otwarcie IV-go Oddziału K.K.O.

### w Warszawie

Wczoraj odbyło się uroczyste otwarcie IV-go oddziału K. K. O. przy ul. Wolskiej Nr. 6.

W uroczystości wzięli udział p. prezydent m. Warszawy, władze KKO. oraz przedstawiciele ludności dzielnicy wolskiej.

Przed otwarciem oddziału odbyła się w centrali KKO przy ul. Traugutta Nr. 5 konferencja prasowa, na której naczelny dyrektor KKO. p. min. Dolanowski zaznajomił przedstawicieli prasy z działalnością KKO. w ciągu jej 12-letniej egzystencji.

O sprawie tej napiszemy oddzielnie.

## Kronika organizacyjna

DZIELNICA STARÓWKA. Posiedzenie Komitetu Dzielnicy odbędzie się w środę dn. 18 b. m. o godz. 7 w.

DZIELNICA P. P. S. PRACOWNIKÓW MIEJSKICH. Dn. 18 b. m. (środa) o godz. 20 odbędzie się posiedzenie Komitetu w lokalu Dzielnicy.

ZEBRANIE DELEGATÓW (PRZEWODNICZĄCYCH DZIELNIC, które w dn. 26 b. m. zbierają się na pochód przy ul. Wareckiej 7 odbędzie się w czwartek dn. 19 b. m. o g. 7-ej wiecz. na ul. Wareckiej 7.

DZIELNICA P. P. S. „ŚRÓDMIEŚCIE“. Plenarne posiedzenie Komitetu odbędzie się w czwartek 19 b.m. o godz. 8.30 wiecz.

Zebranie członków Dzielnicy i sympatyków odbędzie się we wtorek 24 b. m. o godz. 7.30 wiecz.

Sprawy ważne. Obecność członków Komitetu obowiązkowa.

DZIELNICA „OCHOTA“. W czwartek 19 b. m. o godz. 6 pp. odbedize się posiedzenie komitetu dzielnicy.

ZEBRANIE REFERENTÓW MŁODZIEŻOWYCH z ramienia Komitetów Dzielnic PPS., odbędzie się w środę dnia 18-go maja o godz. 7-ej wiecz. w lokalu OKR. przy ul. Długiej 21.

SEKCJA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH P. P. S. Posiedzenie Zarządu Sekcji odbędzie się dziś we środę t. j. 18 b. m. o godz. 19-ej w lokalu przy ul. Wareckiej 7.

Obecność członków Zarządu obowiązkowa.

## T. U. R.

Oddział Warszawski T. U. R. urządza w bieżącym tygodniu odczyty w następujących związkach:

**Środa, 18 maja**

1. Koło robotników fabryki Frageta (Chłodna 30) godz. 16.30, ref. Władysław Pietrzykowski, na temat „Walka o prawo do pracy“.

2. Dzielnica Marymont (Oksywska 15) godz. 19, ref. Jerzy Rawicz na temat „Demokracja a faszyzm“.

3. Polskie Towarzystwo Higieniczne (Karowa 31) godz. 19.30 odczyt zespołowy „Burza nad Europą. Kryzys kultury“.

**Czwartek 19 maja**

1. Koło Pracowników tramw. Wydz. Techn. (Chłodna 30), godz. 19, ref. Kazimierz Namysłowski n. t. „Rozwój ekonomiczny społeczeństw“.

2. Związek pracow. branży Kinematograficznej (Chmielna 12) godz. 20, ref. Rudolf Lessel n. t. „Przyczyny i dynamika bezrobocia“.

**Piątek, 20 maja**

1. Związek Drukarzy i pokrewnych zawodów (Nowy Świat 38) g. 19, ref. Stefan Matuszewski, n. t. „Wychowanie religijne a socjalistyczne“.

## Nasza rubryka

KAPELMISTRZ, SAMOTNY, b. wojskowy z ukończonem Konserwatorium muzycznem, specjalista w prowadzeniu orkiestry dętej poszukuje posady. Wymagania skromne. miejscowość obojętna. Posiada własny repretuar nut. Warszawa, Śliska 34 m. 56, tel. 341-45. Tadeusz Cybulski. Dla Kapelmistrza A. G.

CZELADNIK ŚLUSARSKI z 3-letnią praktyką poszukuje pracy. Oferty nadsyłać: T. Milka wieś Kuźnice, poczta Łazy p. Zawiercie.

PANNA (8-kl. gimnazjum) prosi o jakąkolwiek pracę; może być fizyczna. „25 marzec“.

## Ogłoszenia drobne





## Strajk odpowiedzią

### na lokaut

W firmie Orawski (Aleje Jerozolimskie 105) fabrykant miał dać do dnia 18 b. m. odpowiedź w sprawie **projektu zawarcia umowy zbiorowej.**

Tymczasem, zamiast odpowiedzi, **fabrykant w dn. 17 b. m. zamknął fabrykę, i nie wpuścił robotników do warsztatu pracy.**

Wobec tego robotnicy przystąpili do strajku a ponieważ fabryka jest zamknięta, **siedzą na podwórzu przed fabryką.**

Strajk trwa solidarnie.

## Zderzenie samochodu z tramwajem

W poniedziałek około godz. 21 jadący w stronę Pl. Zamkowego tramwaj linii „23“, prowadzony przez Józefa Pakosiaka, lat 57 — motorowego Tramwajów Miejskich, zam. przy ul. Nowe Miasto nr. 23, wyjeżdżając z mostu Kierbedzia z nadmierną szybkością uderzył w lewy bok wyjeżdżający z Wybrzeża Gdańskiego samochód osobowy nr. A05-495, prowadzony przez Kazimierza Nawrockiego,— zamieszkałego w osadzie Irena przy ul. Sochackiego nr. 18.

Wskutek zderzenia przód wagonu motorowego został wgnieciony i motor uszkodzony, samochód zaś został lekko uszkodzony. Motorowy Paksiak oraz pasażerka stojąca na pomoście, Frajnda Domeon, lat 38, handlująca, zam. przy ulicy Zamenhofa nr. 37, doznali ogólnych obrażeń. Wezwano lekarza Pogotowia Ratunkowego, który po udzieleniu pomocy przewiózł Pakosiaka do domu. Winę za wypadek ponosi motorowy.

## Kronika wypadków

POŻAR W FABRYCE GWOŹDZI.

W fabryce gwoździ przy ul. Grzybowskiej nr. 41, należącej do Oskarda Szarego, zapalił się pył nagromadzony pod bębnem polerującym gwoździe. Wezwano straż ogniową. Na miejsce przybył I oddział, który po godzinnej akcji ogień ugasił.

RUPIECIE W ŁAZIENCE PŁONĄ.

W łazience na II-im piętrze, należącej do Bernarda Lejzora, zam. przy ul. Królewskiej nr. 20, wskutek zaprószenia ognia zapaliły się nagromadzone rupiecie.

Przybyłe pogotowie I oddziału ogień ugasiło.

ZATRUCIE NAFTĄ.

Będąc u swej ciotki przy ul. Płockiej nr. 40 wraz z matką Zbigniew Jaroszewski, lat 2, zam. przy ul. Gęsiej nr. 73, pozostawiony bez opieki napił się nafty. Przewieziono go do ambulatorium Pogotowia Ratunkowego, gdzie lekarz udzielił mu pomocy.

POTRĄCONY PRZEZ ROWERZYSTĘ.

Na ul. B[illegible]ckiej został potrącony przez rowerzystę Zbigniew Lewicki, lat 35, lekarz, zam. w Al. na Skarpie nr. 71. Wskutek upadku doznał szeregu ogólnych potłuczeń. Wezwany lekarz Pogotowia Ratunkowego udzielił mu pomocy i pozostawił na miejscu.

OSKARŻYŁA BRATA O KRADZIEŻ BIŻUTERII.

Do IX kom. P. P. zgłosiła się Jadwiga Borniecka, zam. przy ul. 6-go sierpnia nr. 18, i zameldowała, że została jej skradziona biżuteria: dwa zegarki, pierścionek oraz bransoletka ogólnej wartości około 1.000 zł.

O kradzież oskarżyła brata swego, Władysława, zamieszkałego w Luboniu pod Poznaniem, który przyjechał do niej w odwiedziny.

## Co wyświetlają kina?

ADRIA (Wierzbowa 9): „Nancy Steele zginęła“.
ATLANTIC: „Alarm na morzu“.
ANTINEA: „Tańczący pirat“ i „Wódz czerwonoskórych“.
AKRON (Żelazna): „Pieśń skazańców“ i „Dwa dni miłości“.
AMOR (Elektoralna 45): „Niewiniątko“ i „Pa nredaktor szaleje“.
AS (Grójecka 56): „Zabronione szczęście“.
BAŁTYK: „Pani Walewska“.
BIS (Elektoralna): „Historia jednej nocy“ i „Ostatnia salwa“.
CASINO: „Grzech młodości“.
CAPITOL: „Wrzos“.
COLOSSEUM: „Tajemniczy przeciwnik“.
CZARY (Chłodna 29): „Kala Nag“ i „Promienie zagłady“.
EDEN (Marszałk 31-a): „Królowa dżungli“ i „Parada Warszawy“.
ELITE (Marszałk. 31a): „Jej pierwszy bal“ i „Pod twoim urokiem“.
EUROPA: „Po wielkiej wojnie“.
FAMA (Przejazd 9): Robert i Bertrand“.
FILHARMONIA: „Koniec pani Cheny“.
FLORIDA (Żelazna 61): „Ben Hur“ i „Czarujące oczy“.
FORUM (Nowiniarska 14): „Serce i szpada“ i „Kochaj i nie płacz“. ha w dżungli“.
HOLLYWOOD (Hoża 29): „Szeik“ z Ramonem Navarro.
HELIOS (Wolska 8): „Zawiniłam“.
IMPERIAL: „Księżniczka cygańska“.
ITALIA (Wolska 32): „Życie ulicy“.
JURATA (Krak. Przedm. 66): „Dla ciebie, Mario“ i „Darmozjad“.
KOMETA (Chłodna 49): „Szerlok Holmes“ i rewia.
MAJESTIC: „Człowiek, który żył dwa razy“.
MARS: „Książę i żebrak“.
MASKA (Leszno 70): „Noc przed bitwą“ i „Niecałuj w kinie“.
MUCHA (Długa 10): „Dziewczyna szuka miłości“ i kol. dod.
MEWA (Hoża 38): „Nie znała miłości“ i „Na straży prawa“.
MIEJSKI: „Hiszpański motyl“.
NOWA TOMBOLA (Marszałk. 34): „Dama Kameliowa“ i „Atak o świcie“.
PAN: „Za zasłoną“.
PETIT TRIANON (Sienkiewicza 8): „Czardasz, Tokay i miłość“ oraz „Jedna na milion“ z Sonią Henia.
PALLADIUM: „Ósma żona Sinobrodego“.
POPULARNY (Zamoyskiego 20): „Dunia, córka poczmistrza“ i rew.
PROMIEŃ (Dzielna 1): „Robinzon Kruzoe“ i „Cissy“.
PRAGA (Targowa 71): „Strzelec z Bengali“.
PRASKIE OKO (Zygmuntowska 10) „Zaginione miasta“ i „Diabły wybrzeży“.
RAJ (Czerniakowska 191): „Tajemniczy strzał“ i film polski.
RIALTO: „Król się bawi“.
RENA (Długa 9): „Dorożkarz Nr. 13“ i „Wesołe rozrywki“.
RIWIERA (Leszno 2): „Postrach dzikiego zachodu“.
ROMA (Nowogrodzka 45): „Za cudze winy“.
ROXY (Wolska 14): „Czarny korsarz“ i „Jak pies z kotem“.
SOKÓŁ (Marszałk. 69): „Jej największy błąd“ i „Premiera“.
SORRENTO (Krypska 34): „WZ-6 nie wylądował“ i „Głos serca“. wilczki“.
STYLOWY: „Zbłądziłem“.
STUDIO: „Tygrys Esznapuru“.
SYRENA (Inżynierska 4): „Kid Galahad i jego ostatnia walka“.
ŚWIAT (Żoliborz): „Towarzysze broni“ i „Jej Wysokość tańczy“.
ŚWIATOWID: „Ostatni alarm“.
SFINKS (Senatorska 29): „Lekarz „pięknych kobiet“.
ŚWIT (N. Świat 19): „Niedorajda“.
TON (Puławska 39): „Szerlok Holmes i Dr Watson“.
UCIECHA (Złota 72): „Niewiniątko“.
UNIA (Dzika 9): „Promienia zagłady“ i rewia.
WANDA: „Zawiniłam“ i rewia artystyczna“.
VICTORIA: „Dzień na wyścigach“.

Redaktor odpowiedzialny: JERZY CESARSKI.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo - Wydawniczej „Robotnik“, Warszawa, Warecka 7.